Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 38 (9274). ● 1988 йил 23 февраль ● сешанба ● Баҳоси 3 тийин.

СОВЕТ АРМИЯСИ ВА ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИНИНГ 70 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ ЖАНГЧИЛАРИ ҲАМДА ВЕТЕРАНЛАРИГА

ТАБРИКНОМАСИ

Азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети совет Қуролли Кучларининг жангчилари ҳамда ветеранларини, социалистик Ватаннинг шавкатли ҳимоячиларини умумхалқ байрами—Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг етмиш йиллиги билан самимий табриклайдилар ҳамда қутлайдилар!

Граждацлар уруши гирдобида бунёдга келган, Ленин партияси раҳбарлик қилаётган Совет Армияси ва Флоти матонат ва фидокорликни, жасурлик ва қаҳрамонликни, мардлик ва ватанпарварликни, ғоявий эътиқодни ва революция ишига астойдил содиқликни большевиклар билан қизил гвардиячилардан мерос қилиб олган. Уларнинг жанговар байроқлари сўнмас шон-шуҳрат билан буркангандир. Улуғ Октябрнинг ғалабаларини ҳимоя қилишдан иборат жанговар йилномасида совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабаси энг зўр таассурот қолдирувчи саҳифадир. СССР Қуролли Кучларининг жанговар йўли халқ ичидан чиққан атоқли саркардаларнинг порлоқ номлари билан ёритилган.

Ватан Октябрь революциясининг, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушининг қаҳрамонлари, интернационалчи — жангчилар кўрсатган жасоратни чуқур миннатдорлик билан эъзозлайди.

Совет халқи Ватанимизни ҳимоя қилиш чоғида ва интернационал бурчини адо этиш чоғида ҳалок бўлганларнинг хотираси олдида бош эгади. Уларга абадий шон-шарафлар бўлсин!

Ҳозир СССР Қуролли Кучлари қайта қуришга фаол қўшилиб КПСС XXVII съездининг мамлакатимиз мудофаа қудратини мустаҳкамлашга оид қарорларини амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Совет Қуролли Кучларининг сифат жиҳатини ва жанговар қудратини ошириш, уларнинг жанговар шайлигини кучайтириш, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, шахсий составни юксак ғоявийлик ва сиёсий ҳушёрлик, интернационализм ҳамда қардош армияларнинг жангчилари билан жанговар ҳамдўстлик, Коммунистик партия билан совет халқининг революцион ва жанговар анъаналарига садоқат руҳида тарбиялаш — мазкур қайта қуришнинг ғоят муҳим вазифасидир.

Халқаро вазият бир мунча яхшиланишига қарамай, Ғарбнинг империалистик доиралари социал реванш олиш умидидан воз кечмаяптилар. Шу боисдан партия ва совет давлати мудофаа қудратни империализмнинг социализмдан ҳарбий устунликка эришишига йўл қўймайдиган даражада сақлаб туриш учун бундан буён ҳам барча зарур ишларни қила берадилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети қатъий ишонч билдирадиларки, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг солдат ва матрослари, сержант ва старшиналари, прапоршчик ва мичманлари, офицерлари, генераллари ва адмираллари ўзларининг Ватан олдидаги муқаддас бурчини шараф билан адо этадилар, совет халқининг бунёдкорлик меҳнатини, социализм ғалабаларини ҳушёрлик билан пухта қўриқлайдилар, XIX Бутуниттифоқ партия конференциясини жанговар меҳнатдаги муваффақиятлар билан муносиб равишда кутиб оладилар.

Яшасин Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг шавкатли Қуролли Кучлари!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** — **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

КПСС Марказий Комитети Пленумининг 1988 йил 18 февраль қарори

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг КПСС Марказий Комитети Пленумида сўзлаган нутқи тўғрисида

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг «Революцион қайта қуришга — янгиланиш идеологияси» нутқидаги қоидалар ва хулосаларни якдиллик билан маъқуллайди. Нутқда қайта қуришнинг янги босқичи чуқур таҳлил этиб берилган, уни идеологик жиҳатдан таъминлаш программаси баён қилинган.

Пленум шуни таъкидлайдики, партия ташкилотларининг бутун идеологик фаолияти қайта қуришнинг асосий вазифасини ҳал этишга — туб иқтисодий ислоҳотни амалга оширишга, бутун ижтимоий турмушни демократиялашга, ёш авлодга, меҳнаткашлар оммасига таълим ва тарбия беришга меҳнаткашларни, меҳнат коллективларини сафарбар этишга бўйсундирилган бўлиши лозим.

Пленум идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларнинг форма ва методларини қатъий янгилашни, совет жамиятини революцион тарзда янгилаш мақсадларига мувофиқ социал адолатни қарор топтиришни зарур, деб ҳисоблайди.

Пленум М. С. Горбачев нутқидаги ташқи сиёсат масалаларига оид қоидалар ва баҳоларни маъқуллайди, КПСС ҳамда Совет давлатининг халқаро муносабатларда тенг ҳуқуқлилик ва ялпи хавфсизлик принципларини қарор топтиришга қаратилган халқаро фаолиятининг инсонпарварлик мазмуни ва мақсадларини кенг тушунтириш муҳимлигини таъкидлайди.

Пленум КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросига, иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка, область, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига активларнинг, барча коммунистларнинг бутун диққат-эътиборини қайта қуришнинг ғоявий мазмунига, КПССнинг омма билан алоқасини мустаҳкамлашга қаратиш, совет, касаба союз, комсомол, хўжалик органлари, идеология воситаларининг экономика соҳасида, социал сиёсатда ва маънавий турмушда барча кадрларнинг ўзаро қалин ҳамкорлигига эришиш зарурлигига эътибор беришни топширади. Сиёсий ишларнинг барча воситаларини ишга солиб, қайта қуриш ҳар бир коммунистнинг партиявий иши, ҳар бир гражданнинг ватанпарварлик бурчи бўлиб қолишига эришиш зарур.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарори

ЎРТА ВА ОЛИЙ МАКТАБНИ ҚАЙТА ҚУРИШ ҚАНДАЙ БОРАЁТГАНЛИГИ ВА УНИ АМАЛГА ОШИРИШ СОҲАСИДА ПАРТИЯНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми шуни таъкидлайдики, умумий таълим ва ҳунар мактабини, олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуриш ҳозирги тарихий босқичда партия ҳал этаётган вазифалар комплексида алоҳида ўрин олиб турибди. Амалга оширилаётган ўзгартишларнинг мақсади ёшларга таълим ва тарбия беришнинг янги сифатини, кадрлар тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни таъминлаш, шу тариқа совет жамиятининг социал-иқтисодий ва маънавий тараққиётини жадаллаштириш, КПСС XXVII съезди ўртага қўйган вазифаларни ҳал этиш учун зарур шарт-шароитлар яратишдан иборат.

I.

1. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми халқ маорифи системасини қайта қуриш давомида партия, совет ва хўжалик органларининг, жамоат ташкилотларининг ўрта ва олий мактаб муаммоларига эътибори кучайганини қайд этади. Таълимнинг мазмунида, ўқувчиларга меҳнат тарбияси беришда баъзи ижобий ўзгаришлар рўй бермоқда. Ҳунар-техника таълими системасида кенг профилдаги ишчилар тайёрлаш ривожланмоқда. Олий мактаб, фан ва ишлаб чиқариш кучларини бирлаштириш жараёни кучаймоқда. Халқ маорифига ажратилаётган маблағлар кўпайди.

2. Шу билан бирга КПСС Марказий Комитети ўрта ва олий мактабдаги ўзгартишларнинг теранлиги ва суръатлари қайта қуришнинг янги босқичида жамиятнинг эҳтиёжларига мос келмаяпти, деб ҳисоблайди. Таълим ва тарбия усулларини такомиллаштириш, таълим-тарбия жараёнини техника билан таъминлаш ва бошқариш, педагоглар тайёрлаш сингари муҳим соҳаларда силжиш ҳозирча оз. Педагогика соҳасидаги илғор тажриба муносиб равишда оммалаштирилмаяпти.

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан аввал ишлаб чиқилган ислоҳот йўл-йўриқлари халқ маорифи системасини демократиялашга оид тадбирлар билан мустаҳкамланмаган эди. Уни амалга оширишга педагоглар, ота-оналар, кенг жамоатчилик доиралари, меҳнат коллективлари чинакамига киришмадилар. Ислоҳот давомида ўқув юртларининг фаолияти экстенсив равишда ривожланиб келган халқ хўжалигининг меҳнат ресурсларига бўлган эҳтиёжларини қондиришга йўналтирилар эди. Умумий таълим тайёргарлигини мактабда ҳам, ҳунар-техника таълими системасида ҳам ҳунар тайёргарлиги билан бирга қўшиш практикасида муаммолар ва чигалликлар келиб чиқди.

Ислоҳотни ўтказиш соҳасидаги ташкилотчилик иши етарли эмас. СССР Маориф министрлиги, СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети, шунингдек, жойлардаги халқ маорифи органлари маорифни ривожлантиришнинг етилган муаммоларини ҳал этишда пассивлик, уқувсизлик кўрсатмоқдалар. Ўқитувчиларга ёрдам кўпинча умумий йўл-йўриқлардан, икир-чикир ишларни белгилаб беришдан иборат бўлиб қолмоқда. СССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги олий ва ўрта махсус мактабни қайта қуриш соҳасидаги ишни авж олдиришда сусткашлик қилмоқда. Жойлардаги партия комитетлари, совет ва хўжалик органлари халқ маорифи масалаларини ҳал этишга зарур эътибор бермаяптилар. Кўпгина тармоқ министрликлари ва идоралари маорифнинг, ўқув юртларининг эҳтиёжларига қолдиқ принципи асосида ёндашишни секинлик билан бартараф этмоқдалар.

3. КПСС Марказий Комитети партия, давлат органлари, жамоат ташкилотлари олдига партия XXVII съезди қарорларига, КПСС Программаси қоидаларига мувофиқ, халқ маорифини қайта қуришда бурилишни таъминлаш вазифасини қўяди. Иқтисодий ва социал тараққиётнинг ҳал қилувчи омилларидан бири, инсоният орттирган маънавий бойликларни сақлаб қолиш, ривожлантириш ва авлоддан-авлодга ўтказишнинг қудратли воситаси бўлмиш маориф давлат сиёсатида устун бўлиши керак.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўқитувчи, муаллим бутун маориф системасини қайта қуришнинг ҳал қилувчи шахси эканлигига асосланади. Режалаштирилган ўзгартишларнинг муваффақияти унинг билимига, педагоглик маҳоратига, фаол, эътиқодли, эҳтиросли позициясига ҳал қилувчи даражада боғлиқдир. Партия ва совет органларининг бурчи — ўқитувчига муносабатни ҳеч кечиктирмай ва иккиланмай, қатъиян тубдан ўзгартиришдан, икир-чикир ишларда уни васийликдан халос этишдан, муаллимлик меҳнатига тўғри келмайдиган вазифалардан озод қилишдан, ижодкорона, новаторона изланишни қўллаб-қувватлашдан, асосий иш — ўқувчиларга таълим ва тарбия бериш учун унинг энг кўп вақтини бўшатиб беришдан иборат.

II.

1. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми маориф ислоҳоти йўл-йўриқларига ўзгартишлар киритиш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайди, бунда:

ёшларга умумий ўрта таълим бериш концепциясини келгусида малакали ишчи ва мутахассис кадрлар тайёрлаш, шахсни ҳар томонлама камол топтириш учун база сифатида шакллантириш ва амалга ошириш;

умумий таълим, ҳунар мактабини ва олий мактабни техника билан кенг миқёсда қайта қуроллантириш, ўн учинчи беш йилликдан бошлаб халқ маорифи тараққиётини планлаштиришда илмий асосланган нормативларни қўлланиш;

халқ маорифи соҳасида идоравий тўсиқларни олиб ташлаш ва амалда ягона давлат сиёсатини ўтказиш, ўқув юртлари, илмий ва ишлаб чиқариш коллективлари барча типларининг мустаҳкам ўзаро алоқасини йўлга қўйиш;

халқ маорифини ҳар томонлама демократиялаш, ўқув юртлари коллективларининг мустақиллиги ва масъулиятини ошириш;

педагог кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш системасини қайта тузиш, халқ маорифи соҳасидаги илмий-тадқиқот ишларини тубдан яхшилаш назарда тутилади.

Ҳунар мактабида ва ўрта махсус мактабда асосан ўрта таълим негизида ишчи ва мутахассислар тайёрлаш ривожлантирилиб, ёшларнинг тўлиқсиз ўрта мактабни битирганидан кейин ҳунар таълими олиши имконияти сақлаб қолинсин. Умумий таълим мактабида ишчи касбларини ўргатиш зарур шарт-шароитлар яратилишига қараб, ўқувчиларнинг ва ота-оналарнинг истагига мувофиқ амалга оширилсин.

2. Ёшларнинг умумий ўрта таълимига ўтилганлиги умумий таълим мактабининг жамиятдаги социал ролини тубдан ўзгартирди, унинг таълим ва тарбия самарадорлиги учун масъулиятини кескин оширди, социалистик мактабнинг ягона, меҳнат, политехника мактаби тарзидаги ленинча принципларини замонавий мазмун билан тўлдириш талабини қўйди.

КПСС Марказий Комитети бизнинг мактабимиз ягона мактаб бўлиши билан бирга уни битириб чиқувчи барча йигит-қизларга сифатли ўрта маълумот берадиган бўлишига ва улар олдида кенг имкониятлар очишига принципиал аҳамият беради. Таълим мақсадлари ва вазифаларининг бирлиги мактабларнинг хилма-хиллиги билан, ўқув планлари ва программаларининг мослашувчанлиги билан узвий равишда қўшиб олиб борилиши, педагогика соҳасидаги илғор тажрибага, таълим ва тарбиянинг новаторлик усулларига таяниши керак.

Ўқувчиларнинг индивидуал қобилиятларини ривожлантиришга биринчи даражали аҳамият бериш, уларнинг талаб ва эҳтиёжларига ҳамда майлларига мувофиқ, табақалаштириб ўқитишни кенгайтириш лозим. Турли фанларни чуқур ўргатадиган ихтисослаштирилган мактаблар ва синфлар тармоғи кенгайтирилсин.

Мактаб ўқувчиларни ишлаб чиқариш меҳнатига, ижтимоий-меҳнат муносабатлари системасига активроқ жалб этишга кўмаклашиши, уларга хилма-хил меҳнат кўникмаларини ўргатиши керак. Ўқувчиларнинг меҳнати турмушнинг амалдаги талаб-эҳтиёжлари билан боғланган, жамият ва оила учун фойдали, мақсадга мувофиқ меҳнат бўлиши, билим ва шодлик манбаига айланиши лозим.

Мактабни политехникалашни изчиллик билан чуқурлаштириш, янги технологиялар тўғрисидаги асосий тасаввурларни, замонавий иқтисодий, ҳуқуқий, экологик билимларни бериш, ўрта таълимнинг даражаси фан-техника ва маънавий тараққиёт талабларига доимо мувофиқ бўлишини таъминлаш зарур. Ёшларга касб-кор ўргатувчи кенг тармоқли давлат хизматини яратишни жадаллаштириш лозим, умумий таълим мактаби бу хизматнинг муҳим бўғини бўлиб қолиши керак.

Мактабдаги умумий таълим, меҳнат, умумий маданий ва ахлоқий тайёргарлик йигит ва қизларга касбни, меҳнат соҳасини, ўқишни давом эттириш йўлларини жамият манфаатларини назарда тутиб, онгли равишда танлаб олишда, ижтимоий-сиёсий турмушда фаол қатнашишда ёрдам бериши керак.

3. Ишчи кадрларнинг касб-кор ва умумий таълим тайёргарлиги юқори сифатли бўлишини таъминлаш, ишчилар синфи ёш авлодининг сиёсий ва гражданлик онгини ўстириш — социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришнинг энг муҳим шартидир. Ҳунар-техника таълими, халқ хўжалиги соҳалари ўқув-ишлаб чиқариш тармоғи системасининг бутун диққат-эътибори шу муҳим вазифани ҳал этишга қаратилиши зарур. Базавий корхоналар ҳузурида ҳунар-техника билим юртларини, шунингдек, мураккаб ва туташ касбларда ишлайдиган малакали ишчиларни тайёрлай оладиган тармоқлараро ихтисослаштирилган билим юртларини бундан буён ҳам ривожлантириш керак. Бирлашма ва корхоналар билан шартномалар асосида ишчи кадрлар тайёрлаш ҳамда қайта тайёрлаш тажрибаси ҳар томонлама кенгайтирилсин. Ҳунар таълимининг барча формаларида ишчи кадрлар тайёрлаш сифати устидан давлат назорати кучайтирилсин.

4. Партия, давлат ва хўжалик органлари, жамоат ташкилотлари олий ва ўрта махсус мактабни қайта қуриш соҳасидаги куч-ғайратларни оширишлари керак. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми режалаштирилган ўзгартишлар программаси комплекс тарзда амалга оширилиши керак, деб таъкидлайди. Мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш, улардан халқ хўжалигида оқилона фойдаланиш, илмий-тадқиқотларни янада ривожлантириш вазифаларини олий мактабнинг ишлаб чиқариш, практика билан алоқасини мустаҳкамлаш асосида ҳал этиш зарур.

Шу мақсадда:

жамиятнинг турли профил мутахассисларига бўлган талаб-эҳтиёжларини ўз вақтида қондиришни таъминлайдиган ва фан-техника тараққиёти талабларига, экономикани тубдан ислоҳ қилиш, демократиялаш ва ўз-ўзини бошқаришни ривожлантириш талабларига мос бўлиб тушадиган кадрлар тайёрлашнинг оқилона системаси шакллантирилсин. Барча ўқув юртларида мутахассислар тайёрлаш сифати оширилсин, кадрлар ва моддий-техникавий таъминот жиҳатидан заиф олий ўқув юртлари мустаҳкамлансин ёки зарурат туғилган тақдирда қайта тузилиб, етакчи университетлар ва институтларнинг филиалларига айлантирилсин;

олий мактабни ишлаб чиқариш ва фан билан яқиндан боғлашнинг самарали формалари зўр ғайрат билан жорий этилсин, олий мактабнинг халқ хўжалиги тармоқлари билан ўзаро алоқасида ташкилий-иқтисодий механизм такомиллаштирилсин; олий ўқув юртлари ва корхоналарнинг, илмий-тадқиқот институтлари ва икки ёқлама бўйсунишдаги (Фанлар академияларига ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига қарашли) лабораторияларнинг қўшма ўқув-илмий-ишлаб чиқариш комплекслари барпо этилсин. Олий ўқув юртларининг корхоналар ва бирлашмалар билан шартномавий муносабатлари ривожлантирилиб, битириб чиқувчиларни олий ўқув юртлари билан корхоналар ўртасида тузилган бевосита шартномаларга мувофиқ ишга юбориш кўзда тутилсин;

олий мактаб олимларининг умумдавлат аҳамиятига молик муаммоларни ишлаб чиқишга қўшаётган ҳиссаси анча кўпайиши таъминлансин. СССР Давлат плани комитети, СССР Фан

(Давоми иккинчи бетда).

СОЦИАЛИЗМ ВА ТИНЧЛИКНИ ҚЎРИҚЛАБ

Совет Армияси ва СССР Ҳарбий Денгиз Флотининг тарихи Улуғ Октябрь ғалабасидан ажралмасдир. Мамлакатимиз Қуролли Кучлари 70 йилдан буён халқимизнинг революцион ғалабаларини қўриқлаб келмоқда, тинчлик ва меҳнат посбони бўлиб турибди. Коммунистик партия, В. И. Ленин революция ғалабаларини ҳимоя қилиш учун тузган Қуролли Кучларимиз совет халқининг бунёдкорлик меҳнатини ишончли қўриқлаб турибди, Ватан олдидаги муқаддас бурчини, ўз интернационал бурчини шараф билан бажармоқда.

Кремлдаги Съездлар саройида 22 февраль куни Москва шаҳри ва пойтахт гарнизони жангчилари вакилларининг Совет Армияси ҳамда Ҳарбий-Денгиз Флоти 70 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлди.

Йиғилиш аҳли **М. С. Горбачев, В. И. Воротников, А. А. Громико, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, В. П. Никонов, Н. И. Рижков, Н. Н. Слюньков, М. С. Соломенцев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, А. Н. Яковлев, В. И. Долгих, Ю. Д. Маслюков, Н. В. Талызин, Д. Т. Язов, О. Д. Бакланов, А. П. Бирюкова, А. Ф. Добринин, А. И. Лукьянов, В. А. Медведев, И. В. Капитонов** ўртоқларни қарсаклар билан кутиб олади. Бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, таниқли совет ҳарбий бошлиқлари, уруш ветеранлари, олимлар, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари президиумдан жой оладилар.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти 70 йиллигининг байрам қилинишига келган БХР, ВХР, ВСР, ГДР, КХДР, Куба Республикаси, ЛХДР, МХР, КХР, ПХР, РСР, ЧССР ЮСФР ҳарбий делегациялари ҳозир бўладилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари **Л. Н. Зайков** йиғилишни очади.

Совет Иттифоқи Давлат гимни янграйди.

Л. Н. Зайков КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Совет Иттифоқи Қуролли Кучлари жангчилари ва ветеранларига табрикномасини ўқиб эшиттиради.

(Давоми 3-бетда).

ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИЛАН БИРГА

Совет жангчилари ўзларининг умумхалқ байрами — Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 70 йиллик юбилейини жанговар ва сиёсий тайёргарликда, ўз ватанпарварлик ва интернационал бурчини адо этишда янгидан-янги ютуқларга эришиш билан кутиб олмоқдалар. «Фидокорона жанговар меҳнат, намунали хизмат ва ғоят юксак интизом — бизнинг Ватан ҳимояси ишига қўшган ҳиссамиздир» деган шиор остида социалистик мусобақани авж олдирган туркистончи жангчилар ўз жанговар маҳоратини дадиллик билан ошириб бормоқдалар, интизомни мустаҳкамламоқдалар, ҳар қандай вазиятда ҳам совет кишиларининг тинч меҳнатини ҳимоя қилиш юзасидан ғоят мураккаб таълим — жанговарлик вазифаларини бажаришни ўрганмоқдалар. Афғонистонда хизмат қилиш чоғида юзлаб жангчилар жанговар хизматлари учун Ватаннинг юксак мукофотларига сазовор бўлдилар. Тошкент жамоатчилиги вакилларининг шонли юбилейга бағишлаб 22 февраль куни ўтказилган тантанали йиғилишида шулар алоҳида қайд этиб ўтилди.

(Давоми 3-бетда).

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1988 ЙИЛ 23 ФЕВРАЛЬ — **№ 70** — **МОСКВА ШАҲРИ**

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Прапоршчик ва мичман ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Совет Қуролли Кучларининг ветеранлари, ўртоқлар!

Бугун халқимиз ва унинг жангчилари Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотининг 70 йиллигини тантанали нишонламоқдалар. Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотининг ташкил топиши ва ривожланиши совет давлатимизнинг қаҳрамонона тарихи билан чамбарчас боғланган. Ленин партияси барпо этган совет Қуролли Кучлари шонли жанговар йўлни босиб ўтдилар. Улар Гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушининг шиддатли жангларида ўз социалистик Ватанининг озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилдилар, ўзларини сўнмас шон-шуҳратга буркадилар.

Совет жангчилари Улуғ Октябрь ишига садоқатли хизмати билан, Ватанимиз душманларига қарши жангларда кўрсатган қаҳрамонлиги ва мардлиги, интернационал бурчни бажариши билан халқимизнинг меҳр-муҳаббатига, социалистик мамлакатлар меҳнаткашларининг, бутун тараққийпарвар инсониятнинг астойдил ҳурматига сазовор бўлдилар.

Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флоти йиллигининг байрам қилиниши қайта қуриш, демократиялаш ва туб иқтисодий ислоҳотнинг жамият фан-техника ва социал тараққиётини жадаллаштиришнинг янги босқичи шароитида ўтмоқда. Совет халқи совет жамияти турмушининг барча соҳаларини революцион янгилашнинг Коммунистик партия ишлаб чиққан стратегиясини амалда рўёбга чиқармоқда.

Ленинча ташқи сиёсат принципларига садоқатли Коммунистик партия билан Совет давлати КПСС XXVII съезди белгилаб берган халқаро хавфсизликнинг кенг қамровли системасини барпо этиш, уруш хавфини камайтириш йўлини қатъиян ва изчиллик билан ўтказиб келмоқдалар. СССР билан АҚШ ўртасида уларнинг ўртача олислик ва камроқ олислик ракеталарини тугатиш тўғрисида яқинда Вашингтонда имзоланган Шартнома бу жараёнда муҳим ўрин олади. Халқаро вазиятни яхшилаш ва соғломлаштиришнинг реал жараёни бошланди. Бироқ, уруш хавфи ҳамон сақланиб қолмоқда, социал реванш эса Ғарб стратегияси ва милитаристик программаларнинг ўзаги бўлиб қолмоқда. Ўтган йилларнинг сабоқлари ғоят юксак даражадаги ҳушёрликка, ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба беришга тайёр бўлиб туришга даъват этади.

Бугун СССР Қуролли Кучлари қардош социалистик мамлакатларнинг армиялари билан биргаликда социализм, тинчлик ва хавфсизлик ғалабалари посбонлигида сергак турибдилар. Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотида умуман жамиятимизга хос бўлган ижобий жараёнлар кучайиб бормоқда. Ҳарбий ва меҳнат коллективларида янгича сиёсий ва маънавий-психологик вазият, ишчанлик, камчиликларга нисбатан муросасизлик муҳити қарор топмоқда. Юксак жанговар тайёрликни таъминлашда, уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамлашда шахсий составнинг активлиги ва ташаббускорлиги ортмоқда.

СССР Қуролли Кучларининг жангчилари ва ветеранлари, ўртоқлар!

Сизларни умумхалқ байрами — Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 70 йиллиги билан табриклайман!

Армия билан Флотнинг шахсий составига жанговар ва сиёсий тайёргарликда, замонавий қурол-яроғ ва ҳарбий техникани эгаллашда, дала, осмон ва денгиз маҳоратини такомиллаштиришда, ҳарбий интизомни ҳар томонлама мустаҳкамлашда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

СССР Қуролли Кучларининг ветеранларига сиҳат-саломатлик тилайман, революцион қайта қуриш, жамиятимиз турмушининг барча соҳаларини янгилаш ишларида жанговарларча қатнашишларига тилакдошман.

Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотининг 70 йиллигини нишонлаш юзасидан буюраман:

Бугун, 1988 йил 23 февралда, Ватанимиз пойтахти қаҳрамон шаҳар — Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Одесса, Севастополь, Новороссийск, Керчь, Тула, Смоленск, Мурманскда, қаҳрамон қалъа — Брестда шунингдек Калининград, Львов, Ростов-Дон, Куйбишев, Свердловск, Новосибирск, Чита, Хабаровск, Владивосток ва Североморскда маҳаллий вақт билан соат 21 да байрам мушакбозлиги ўтказилсин.

Яшасин Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотининг 70 йиллиги!

Яшасин қаҳрамон совет халқи ва унинг синалган авангарди — ленинчи Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СССР мудофаа министри армия генерали Д. ЯЗОВ.

ЎРТА ВА ОЛИЙ МАКТАБНИ ҚАЙТА ҚУРИШ ҚАНДАЙ БОРАЁТГАНЛИГИ ВА УНИ АМАЛГА ОШИРИШ СОҲАСИДА ПАРТИЯНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

ва техника давлат комитети, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ҳамда СССР Фанлар академияси билан биргаликда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1991—2005 йилларга мўлжалланган концепциясини ишлаб чиқиш пайтида олий мактабдаги илмий-тадқиқотларни ривожлантиришга давлат маблағининг улушини кўпайтиришни кўзда тутсинлар.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, тармоқ министрликлари ва идоралари ўрта махсус мактабни сифат жиҳатдан янги поғонага кўтаришлари, кадрлар тайёрлаш структураси ва мазмунига, таълим-тарбия жараёнини ташкил этиш усулларига ўз вақтида ўзгартишлар киритишлари лозим. Мазкур ўқув юртларининг фаолияти бошланғич меҳнат коллективларининг ташкилотчиларини, техника ва технологиянинг энг янги йўналишлари бўйича ишлайдиган мутахассисларни тайёрлашга тўлиқроқ қаратилсин.

5. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми министрликлар ва идоралар, партия ташкилотлари зиммасига кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш давлат системасини барпо этиш юзасидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ишлаб чиққан тадбирларни амалга оширишга алоҳида эътибор беришни топширди. Олий ва ўрта махсус мактабнинг, ҳунар-техника билим юртларининг имкониятларидан энг кўп даражада фойдаланиб, оммавий ишлаб чиқариш таълимининг турли шаклларини ҳар томонлама ривожлантириб, ўқув юртларининг тегишли тармоғини вужудга келтиришни ниҳоясига етказиш зарур.

6. СССР Министрлар Советига КПСС Марказий Комитети Пленумидаги муҳокамани эътиборга олиб, умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш, олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуриш юзасидан илгари қабул этилган ҳужжатларга ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги таклифларни ишлаб чиқиш топширилди.

III.

1. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми КПСС XXVII съездининг мамлакатда таълим ва тарбиянинг барча бўғинларини —мактабгача ва мактабдан ташқари муассасаларни, умумий таълим ва ҳунар-техника мактабини, олий ва ўрта махсус ўқув юртларини, кадрларнинг малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш системасини ўз ичига оладиган узлуксиз таълим системасини вужудга келтириш тўғрисидаги стратегик йўл-йўриғини амалга оширишни амалий вазифа қилиб қўяди. Ўз маълумотини ошириш ҳар бир кишининг ички эҳтиёжи, кундалик иши, совет турмуш тарзининг ажралмас таркибий қисми бўлиб қолиши керак.

Ҳар бир кишига хилма-хил таълим формалари, шу жумладан, экстернат, сиёсий ва иқтисодий ўқув системаси, халқ университетлари, турли курслар, лекторийлар орқали ўз билимини доимо тўлдириш имкониятини бериш муҳимдир. Шу мақсадда оммавий ахборот воситаларидан, айниқса, телевидение ва китоб нашриётчилигидан активроқ фойдаланиш зарур. Билим олишга, маънавий ўсишга интилиш кенг миқёсда рағбатлантирилиши, жамоатчилик, давлат томонидан эътироф этилиши лозим.

2. Мактаб ишини ташкил этишнинг ленинча принципларини янада тўла-тўкис рўёбга чиқариш, халқ маорифини бошқаришнинг замонавий демократик структурасини вужудга келтириш ўрта ва олий мактабни қайта қуришни жадаллаштиришнинг ҳал қилувчи шартидир.

Шу мақсадда ўз-ўзини бошқариш негизларини кенг ривожлантириш, ўқув юртларига мустақиллик, бунинг учун зарур бўлган ваколатлар бериш, уларнинг ёш авлодга таълим ва тарбия беришнинг юксак сифати учун бўлган масъулиятини ошириш талаб қилинади. Мактабларда ва ҳунар-техника билим юртларида жамоат органлари бўлган советлар тузиш, уларга педагог ходимлар билан бир қаторда ўқувчиларнинг, меҳнат коллективларининг, жамоат ташкилотларининг, ота-оналарнинг вакилларини кенг миқёсда киритиш мақсадга мувофиқдир. Олий ва ўрта махсус ўқув юртларини бошқаришда коллегиал, демократик усуллар ривожлантирилсин. Ўқув юртлари ва уларнинг асосий бўлинмалари раҳбарларини сайлаб қўйиш ҳамда уларнинг ҳисоб бериб туришлари изчиллик билан амалга оширилсин.

Район ва шаҳарлардаги халқ депутатлари Советлари ҳузурида давлат-жамоат бошқарув органлари, конференцияларда сайланадиган халқ маорифи кенгашлари тузиш мақсадга мувофиқ деб топилсин. Уларнинг вазифаси таълим ва тарбиянинг илғор тажрибасини қўллаб-қувватлаш ҳамда оммалаштиришдан, педагогика умумий таълимини ривожлантиришдан, ўқув юртларининг моддий таъминотини яхшилаш чораларини кўришдан иборат.

Халқ маорифи барча бўғинларининг ўзаро алоқасини кучайтириш, уларнинг бошқарув органларини бирлаштириш учун шарт-шароит яратиш йўлини ўтказиш лозим.

Халқ маорифини қайта қуришни илмий жиҳатдан таъминлашда СССР Педагогика фанлари академиясининг роли ва масъулияти оширилсин, у қайтадан тузилиб, унга идоралараро тус берилсин, олимларнинг куч-ғайратлари шахсни вояга етказиш, узлуксиз таълим, коммунистик тарбиянинг энг муҳим муаммоларини комплекс ишлаб чиқишга қаратилсин.

3. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми халқ маорифининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, уни техникавий жиҳатдан реконструкция қилиш соҳасида катта тадбирларни амалга ошириш зарурлигини таъкидлайди.

Уни ривожлантиришга ажратилаётган маблағлар кўпайтирилсин, шу тариқа мактабгача тарбия муассасаларига бўлган эҳтиёж тўлиқ қондирилиши таъминлансин; мактабларда асосан бир сменали машғулотларга ўтилсин; педагогика олий ўқув юртларининг, ўқитувчилар малакасини ошириш институтларининг самарали ишлаши учун зарур шарт-шароитлар яратилсин; ҳар бир район ва шаҳарда мактабдан ташқари муассасалар комплекси вужудга келтирилсин; олий, ўрта махсус ва ҳунар мактабининг моддий базаси анча мустаҳкамлансин; муаллимларнинг, студентлар ва ўқувчиларнинг социал-маиший шароитлари яхшилансин, СССР Госплани, СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари ҳар бир республикада ва регионда шу вазифаларни ҳал этишнинг аниқ муддатларини белгилаб олсинлар.

Ўқув юртларини техникавий жиҳатдан қайта қуроллантиришга оид кенг миқёсли тадбирлар амалга оширилсин. Халқ маорифи системасида ҳам, шунингдек, халқ хўжалиги тармоқларида ҳам таълимнинг дунёдаги даражага мос келадиган замонавий техникавий воситалари, ўқув ва ўқув-илмий асбоб-ускуналар, приборлар, болалар ўйинчоқлари ишлаб чиқиш ва ишлаб чиқаришни кенгайтириш кўзда тутилсин. Таълим-тарбия муассасаларининг замонавий лойиҳаларини ишлаб чиқиш жадаллаштирилсин ва уларни шу лойиҳалар асосида қуришга қисқа муддатларда ўтиш таъминлансин.

Дарсликлар ва ўқув қўлланмалари, педагогика адабиётлари тайёрлаш ҳамда нашр қилиш ишини тубдан яхшилаш зарур. Ўқувчиларнинг, ўқитувчиларнинг, ота-оналарнинг шундай адабиётга бўлган талаб-эҳтиёжи тўла-тўкис таъминлансин, эркин сотиш учун дарсликларни қўшимча чиқариш ташкил этилсин.

IV.

1. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўқувчи ёшларнинг коммунистик тарбиясини кучайтиришни, уларнинг онгини қайта қуриш руҳида шакллантиришни партия, совет, жамоат ташкилотлари, педагогика коллективларининг энг муҳим вазифаси, деб ҳисоблайди. Ёшларда диалектик тафаккурни ҳосил қилиш, партиянинг жамият турмуши барча соҳаларини янгилаш борасидаги назарий ва амалий фаолияти бирлигига асосланиб студентлар ва ўқувчиларда «мукаммал революцион дунёқараш»ни (В. И. Ленин) шакллантириш — энг муҳим вазифадир. Партия XXVII съездининг, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорлари ва материалларида, ўртоқ М. С. Горбачевнинг «Октябрь ва қайта қуриш: революция давом этмоқда» мавзуидаги докладида, унинг ушбу Пленумдаги нутқида баён этилган ғояларнинг бойлиги тушунарли тилда чуқур кўрсатиб берилсин. Авлодларнинг давомийлиги ишонарли тарзда кўрсатилсин, мамлакатда рўй бераётган ўзгартишларнинг партия ва халқ қаҳрамонона ишлари билан чамбарчас боғлиқлиги тушунтирилсин, халқимизнинг буюк ўтмиши масъулият туйғуси билан ҳаққоний очиб берилсин, ёшлар социализм учун курашчиларнинг тарихий тажрибасини кўпайтиришга интиладиган қилиб тарбиялансин.

Жамиятшунослик фанларни ўқитишнинг бутун практикаси мустақил фикр юритиш қобилиятини ҳосил қилиши, турмуш диалектикасини акс эттирадиган илмий хулосаларни онгли равишда ўқиб олишда ўқувчиларга ёрдам бериши керак. Ёшлар юксак ғоявийлик, илмий-материалистик қарашлар, ижтимоий ҳодисаларни аниқ синфий позицияларда туриб баҳолай олиш руҳида тарбиялансин.

2. Мактаб ўзининг бутун фаолияти билан меҳнат турмуши тарзини сингдириши, ўқувчилар ва студентларнинг асосий меҳнати бўлмиш ўқишнинг обрў-эътибори ва тарбиявий ролини ошириши керак. Ҳар бир ўқув юртида саботли ўқув меҳнати, илм олишга қизиқиб, ижодий, масъулиятли ёндашиш муҳитини қарор топтириш лозим. Талабчанликни ошириш билан бир қаторда аъло ўқишга қизиқтириш омиллари ҳар томонлама кучайтирилсин, ёшларнинг илмий ва илмий-техникавий ижодкорликда қатнашиши рағбатлантирилсин, бу ишнинг шакллари хилма-хиллаштирилсин. КПСС Марказий Комитети ўқиш вақтида студентлар ва ўқувчиларни таълим жараёни билан боғлиқ бўлмаган турли ишларга ҳамда тадбирларга чалғитишга йўл қўйиб бўлмайди, деб ҳисоблайди.

3. Ёшларни чуқурлашиб бораётган демократия шароитида яшаш ва ишлашга ўргатиш зарур. Шу мақсадда ўқув юртларида рўй-ростлик ва ошкоралик, ўқитувчилар билан ўқувчиларнинг, профессорлар билан студентларнинг бир-бирига ўзаро ҳурмати ва ҳамкорлиги учун ҳамма шароитлар яратилсин; ўқувчилар ва студентларга мустақиллик руҳи сингдирилсин, уларнинг фойдали ташаббуси ва ижодига кенг уфқ очиб берилсин. Умумий, сиёсий ва ҳуқуқий маданият, социалистик демократизм маданияти тарбиялансин, ёшлар СССР гражданинининг конституцион ҳуқуқлари ва вазифаларини чуқур тушунадиган бўлишларига ҳаракат қилинсин. Аҳолининг барча қатламларини, марказдаги ва жойлардаги ҳамма кадрларни қамраб оладиган ягона умумдавлат программаси тарзидаги юридик умумий таълим уюштирилсин.

4. Ёшларни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашни анча кучайтириш талаб қилинади. Болаликдан Совет Ватанининг анъаналари ва қадриятларига, кўп миллатли мамлакатимизнинг буюк тарихига дахлдорлик туйғуси, ўз Ватанининг садоқатли ҳимоячиси бўлишдек муқаддас бурчни англаш туйғуси сингдирилсин. Ўқув юртларидаги бутун муҳит совет халқларининг интернационализми, дўстлиги ва қардошлиги руҳи билан суғорилсин.

Миллий-рус икки тиллилиги фаол ривожлантирилиши, СССР халқларининг тилларини совет кишилари миллатлараро мулоқот воситаси тарзида ихтиёрий қабул этган рус тилини ўрганиш ва ўқитиш тубдан яхшиланиши, мактабларда рус ва она тилларида биргаликда ўқитиш тажрибаси кенгайтирилиши лозим. Бошқа миллатларнинг ёшлари маҳаллий миллий тилни ўрганиши рағбатлантирилсин, қайси тилда ўқиш масаласида ҳеч қандай имтиёзлар ёки чеклашларга, маъмуриятчиликка йўл қўйиб бўлмайди.

5. Ёш авлоднинг коммунистик ахлоқини вужудга келтиришга, уни атеистик тарбиялашга эътибор кучайтирилсин. Ёшларга юксак маънавий эҳтиёжлар ва эстетик дидлар, жисмоний камолот эҳтиёжи вояга етказилиши зарур.

Болаларни, йигит ва қизларни эстетик тарбиялашни кучайтириш, уларда маънавиятсизликка, буржуазиянинг «оммавий маданияти» таъсирига қарши қатъий эътиқодни сингдириш мақсадида уларни жаҳон ва мамлакатимизнинг энг яхши ютуқлари билан батафсил таништириб бориш, бадиий ижодкорликни ҳар томонлама ривожлантириш, чинакам халқ санъатини маҳорат ва сабот билан тарғиб қилиш зарур. Мактаб билан бирга комсомол, касаба союзлари, ижодий союзлар, СССР Маданият министрлиги, СССР Кинематография давлат комитети, СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети бу ҳақда ғамхўрлик қилишлари керак.

Ёшларни физкультура ва спортга кенг жалб қилиш учун қайси идорага қарашли бўлишидан қатъи назар, ўқув юртлари, спорт жамиятлари, корхоналарнинг мавжуд базалари мустаҳкамлансин ва улардан самарали фойдаланилсин, физкультура кадрларини тайёрлаш яхшилансин, шу мақсадда халқ маорифи органлари, СССР Физкультура ва спорт давлат комитети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг куч-ғайратлари бирлаштирилсин.

Ўқишдан ташқари вақтдаги, яшаш жойидаги тарбиявий ишни ҳар томонлама бойитишни КПСС Марказий Комитети энг зарур вазифалардан бири, деб ҳисоблайди. Бу ўриндаги бош вазифа — ҳар бир болани, ўсмирни, йигит ва қизни ўзи қизиққан иш билан шуғулланишга жалб этишдан, уларнинг бўш вақтини техникавий ва бадиий ижодкорлик, спорт, туризм билан тўлдиришдан иборат. Ёшларнинг ҳаваскорлик бирлашмаларига доимий эътибор билан қаралсин, улар фаолиятининг ижтимоий-фойдали йўналишига, ёшларнинг соғлом қизиқишлари ва эҳтиёжларини қондиришга кўмаклашилсин.

6. Партия, совет, жамоат ташкилотлари, меҳнат коллективлари, умуман жамият ахлоқий соғлом, маънавий бой, мустаҳкам оилани вужудга келтириш тўғрисидаги ғамхўрликни, оналар ҳақидаги ғамхўрликни, мамлакатнинг келажаги бўлган ёшлар ҳақидаги ғамхўрликни кучайтиришлари зарур. Ота-оналарнинг болалар тарбияси учун, уларни турмушга ва меҳнатга тайёрлаш учун бўлган масъулиятини ошириш зарур. Оила, мактаб, меҳнат коллективларининг ўзаро ҳамкорлиги чуқурлаштирилсин.

Шахсни камол топтиришнинг энг муҳим поғонаси, унинг кейинги ривожини кўп жиҳатдан белгилаб берувчи поғонаси бўлмиш мактабгача тарбия системаси алоҳида эътиборни талаб қилади.

7. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар, район партия комитетлари зиммасига болалар ва ёшларга таълим ҳамда тарбия бериш соҳасига сиёсий раҳбарлик даражасини қатъият билан ошириш, ўқув юртларининг иш мазмуни билан чуқурроқ шуғулланиш, пайдо бўлаётган муаммоларни билимдонлик ва ишчанлик билан ҳал этиш вазифасини юклайди. Ўрта ва олий мактабни қайта қуришда, ўқитувчи-муаллимлар корпусининг, шунингдек, ўқувчи ва студентларнинг куч-ғайратларини таълим ҳамда тарбия сифатини оширишга сафарбар этишда ўқув юртлари бошланғич партия ташкилотларининг роли кучайтирилиши, уларни мустаҳкамлаш ҳақида ғамхўрлик қилиниши керак.

Район ва шаҳар партия комитетлари мактаблар, ўқув юртлари, техникумлар партия ташкилотларининг сони озлигини эътиборга олиб, уларнинг коллективлари турмушига партия аъзоси бўлган ўқитувчиларнинггина эмас, шу билан бирга коммунист ота-оналарнинг, базавий корхоналар партия ташкилотларининг, район ва шаҳар партия комитетлари ходимларининг кучи билан ҳам партиявий таъсирни оширишни таъминлашлари лозим.

Ўқитувчи кадрлар тайёрлашни тубдан яхшилаш, педагогика ўқув юртларига болалар билан ишлашга қизиқадиган, буни ўз вазифаси деб биладиган энг яхши ёшларни танлаб олиш зарур. Ўқув юртлари раҳбарларини сайлаш тажрибаси, педагог кадрларнинг аттестацияси кенгайиб бораётганлиги педагоглик ишига зарур сиёсий, амалий ва маънавий фазилатларга эга бўлган муносиб ходимларни кўтариш учун партия ташкилотларининг масъулиятини оширади.

Партиянинг бутун идеологик иши ўрта ва олий мактабни муваффақиятли қайта қуришга, совет кишиси шахсини вояга етказиш яхлит жараёнининг энг муҳим бўғини бўлмиш узлуксиз таълим системасини кенгайтиришга фаол кўмаклашиши лозим.

8. Халқнинг маълумоти ва маданиятини ошириш совет ҳокимиятининг, унинг марказдаги ва жойлардаги органларининг энг биринчи вазифасидир. Пленум шуни таъкидлайдики, халқ депутатлари Советлари кенг жамоатчиликка таяниб, ёшларнинг умумий ўрта таълимини, уларга касб-кор ўргатишни ва уларни тайёрлашни, ишга жойлаштиришни, ўқув юртларининг, мактабгача ва мактабдан ташқари муассасаларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришни, уларни кадрлар билан мустаҳкамлашни, педагогларнинг меҳнат, турмуш, дам олиш шароитларини яхшилашни таъминлаш соҳасидаги бутун ишнинг ташкилотчилари бўлиб майдонга чиқишлари керак.

9. Ленин комсомоли маорифни қайта қуришни, ёшларда билимга, касб-кор маҳоратига интилишни ривожлантиришни, уларни коммунистик ахлоқ, Ватанга хизмат қилишдек юксак гражданлик бурчи руҳида тарбиялашни ўз фаолиятининг энг муҳим йўналиши, деб билиши керак. Комсомол ташкилотларининг ишини ёшлардаги ижодкорлик, ишга масъулият билан муносабат нишоналарини ҳар томонлама ривожлантиришга, уларнинг хилма-хил қизиқишлари ва талаб-эҳтиёжларини қондиришга қаратиш, истеъмолчиликка ва тайёрга айёрликка қарши курашиш керак.

Пионер ишининг мазмунини янгилаш, уни болалар учун қизиқарли ва уларни камол топтириш учун фойдали қилиш зарур. Жамоатчилик, адабиёт ва санъат арбоблари пионер коллективлари билан фаол ишлашга даъват қилинсин. Пионервожатийларнинг ғоявий ва профессионал тайёргарлик даражаси оширилсин.

10. Ўқув юртларининг сермазмун ҳаёти, ёшларга таълим ва тарбия беришдан иборат хилма-хил вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши кенг жамоатчиликнинг, барча жамоат ташкилотларининг манфаатдорлик билан муносабатда бўлишига боғлиқ. Ўқитувчилар, муаллимлар, тарбиячилар, ўқувчилар ва студентларнинг меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитларини яхшилаш — касаба союзларининг энг биринчи вазифасидир. Уларнинг бадиий ижодкорлик, соғломлаштириш-спорт иши моддий базасини мустаҳкамлаш соҳасидаги ташаббусини ҳар томонлама қўллаб-қувватласа арзийди. Совет халқи авлодларининг узлуксиз боғлиқлиги таъминланадиган, жамият маънавий-сиёсий бирлигини мустаҳкамлашнинг кўпгина вазифалари ҳал этиладиган таълим ва тарбия соҳасида уруш ва меҳнат ветеранлари, Бутуниттифоқ «Билим» жамияти, илмий ва инженерлик жамиятлари союзи, шунингдек, рационализаторлар ва ихтирочилар жамиятлари, ДОСААФ, ижодий союзлар, Совет маданият фонди ва бошқа ташкилотлар куч-ғайрат сарфлаши учун катта имкониятлар бор. В. И. Ленин номидаги Совет болалар фонди ва хотин-қизлар кенгашлари ана шу кўп қиррали ишларнинг ҳаммасида алоҳида роль ўйнашлари керак.

11. Халқ маорифи ислоҳотини чуқурлаштириш муносабати билан оммавий ахборот воситалари зиммасига масъулиятли вазифалар юклатилди. Телевидение ва радио, матбуот мактаб турмушини, мураккаб таълим ва тарбия жараёнини билимдонлик билан тўғри ёритишлари керак. Маорифни қайта қуришдаги ижобий силжишлар ва қийинчиликларни очиб кўрсатишда, педагоглик касбининг, у қиладиган оғир, фахрли меҳнатнинг обрўсини оширишда, халқ маорифи соҳасини ташкил этиш ва бошқаришдаги қолоқлик, догматизмни тугатишда оммавий ахборот воситаларининг ролини ошириш муҳимдир.

* * *

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми халқ маорифи, ёш авлодга таълим ва тарбия бериш иши партиянинг, жамиятнинг доимо диққат марказида бўлиши кераклигини таъкидлайди ва партия комитетлари, давлат органлари, жамоат ташкилотлари, совет ўқитувчилари, профессорлар ва муаллимлар, меҳнат коллективлари партия XXVII съездининг программавий йўл-йўриқлари изчиллик билан амалга оширилишини таъминлаш, халқ маорифи системасини сифат жиҳатдан янги поғонага кўтариш учун ҳамма ишни қиладилар, деб қатъий ишонч билдиради.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети 1988 йил 11 февралда «Якка тартибда уй-жой қуришни ривожлантиришни жадаллаштириш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда партия XXVII съезди ўртага қўйган 2000 йилга қадар ҳар бир совет оиласини алоҳида квартира ёки шахсий уй билан таъминлаш вазифасини бажаришда якка тартибда уй-жой қуришни анча кенгайтириш ва унинг сифатини яхшилаш алоҳида аҳамиятга эга бўлиши таъкидланади.

Қурилишнинг бу тури мамлакатда уй-жой проблемасини ҳал этишни жадаллаштириш учун аҳолининг ўз меҳнати билан қатнашиши ва унинг маблағларини жалб қилиш билан биргаликда совет кишиларининг сўнгги йилларда кўпайган пул даромадларини ва жамғармаларини янада тўлароқ ишга солишга, кадрларнинг муқим ўрнашиб қолишига, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қўшимча равишда етиштиришга, ёш авлоднинг меҳнат тарбиясига ва оилани мустаҳкамлашга кўмаклашади. Якка тартибда уй-жой қурилишини ривожлантириш пировард натижада инсон омилини активлаштиришнинг, миллий бойликни ва халқ турмуш даражасини оширишнинг энг муҳим йўналишларидан бири бўлиб қолади.

Шунга қарамай, кўпгина иттифоқдош республикаларда ва мамлакат районларида асосан давлат капитал маблағларини олишга умид боғлаш оқибатида якка тартибда уй-жой қуришга эътибор анча бўшашиб кетди, бинокорлик материалларини сотишга оид турли тақиқлашлар ва чеклашлар амал қилмоқда, бунинг натижасида қурилиш материаллари ҳажми анча камайди.

Қабул қилинган қарор якка тартибда уй-жой қуришга муносабатни тубдан ўзгартиришга, якка тартибда уй қуриб олишни ёки уни реконструкциялашни истаётган оилаларнинг эҳтиёжларини тезроқ қондиришга қаратилган.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, иттифоқдош ва автоном республикалар Министрлар Советларига, халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларига, СССР министрликлари ва идораларига, корхоналар ва ташкилотларга, барча партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларига якка тартибда уй-жой қуришни ривожлантиришни инсон омилини кучайтириш, миллий бойлик ва халқ турмуш даражасини ошириш билан бевосита боғлиқ бўлган ғоят муҳим социал-сиёсий ва иқтисодий вазифа, деб ҳисоблаш тавсия этилди. Якка тартибда уй-жой қуришнинг аҳволини қисқа муддат ичида қатъиян яхшилаш, 1995 йилда умумий саҳни камида 60 миллион квадрат метр бўлган якка тартибда қурилган уйларни фойдаланишга топширишни кўзда тутиб, бундай қурилиш ҳажми анча кўпайтирилишига эришиш, бунинг учун мавжуд резервлар ва имкониятларни қидириб топиш ва улардан фойдаланишда ташаббускорлик ва қатъият кўрсатиш топширилди.

Якка тартибда уй-жой қурилишини ташкил этишни яхшилаш, уй қурувчиларга ер участкаси ажратиб бериш ва иморат қуришдаги асоссиз чеклашларни бекор қилиш, якка тартибда уй қурувчилар ширкатларини тузиш, уй-жой қурилиши пудрат ва хўжалик усулини ривожлантириш тадбирлари кўзда тутилади.

Якка тартибда уй қурувчиларнинг моддий-молиявий имкониятларини кенгайтириш мақсадида СССР омонат банкига қишлоқ жойларда яшовчи гражданларга ҳовли иморатлари билан биргаликда якка тартибда уй-жой қуриб олиш учун эллик йил давомида тўлаш шарти билан 20 минг сўмга қадар қарз беришга рухсат этилди. Шаҳарлардаги уй-жой қурувчиларга қарз бериш имтиёзлари анча кенгайтирилди. Чунончи, шаҳарларда якка тартибда уй қуриш учун бериладиган қарз миқдори 3 минг сўмдан 20 минг сўмгача кўпайтирилди, бу қарзни тўлаш муддати 10 йилдан 25 йилгача узайтирилди. Шахсий мулк ҳисобланган уйларни сотиб олиш учун ҳам ана шундай миқдорда қарз бериш белгилаб қўйилди.

Корхоналар ва ташкилотларга давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги СССР Қонунида кўзда тутилган ҳуқуқларга мувофиқ равишда якка тартибда уй-жой қурилишини ривожлантириш учун, биринчи навбатда уй-жой қурилаётган территорияларни инженерлик жиҳатидан обод қилиш ва социал инфраструктурани яратиш учун иқтисодий рағбатлантириш фондлари маблағларидан кенгроқ фойдаланиш тавсия этилди. Қарзни тўлашда ўз ходимларига уларнинг меҳнатга муносабати ва иш стажига қараб қарзнинг 50 процентигача миқдорда ёрдам бериш ҳам таклиф этилди. Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва қатнашчиларига, маориф, соғлиқни сақлаш ҳамда бошқа бюджет ташкилотлари ходимларига ана шундай ёрдам кўрсатиш учун халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларига маҳаллий бюджет маблағларидан фойдаланишга рухсат этилади.

Бундан ташқари, корхоналар ва ташкилотларга қурилган уй-жойлар қийматининг қишлоқ жойларда камида 40 процентини 50 йил ичида ва шаҳарларда камида 50 процентини 25 йил ичида тўлаш шарти билан ўз ходимларига сотиш ҳуқуқи берилди.

Қарорда якка тартибда қуриладиган уйларни лойиҳалаштириш ва бевосита қуришни такомиллаштириш, илғор архитектура-план ечимларини, самарали қурилиш материаллари, шу жумладан маҳаллий қурилиш материалларини кенг қўлланиш асосида уларнинг сифатини яхшилаш ва қийматини арзонлаштириш тадбирларига алоҳида эътибор берилган. СССР Госстройига, СССР Госстройи ҳузуридаги архитектура ва шаҳар қурилиши давлат комитетига, СССР Архитекторлар союзи ва иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига мамлакатнинг турли районлари учун ана шу районларнинг табиати ва иқлимининг ўзига хос хусусиятларини ҳамда миллий турмуш анъаналарини ҳисобга олган ҳолда якка тартибда қуриладиган уйларнинг янги лойиҳаларини 1988—1989 йилларда ишлаб чиқиш топширилди. 1988 йилнинг биринчи ярмида лойиҳалаш ва қурилиш норматив ҳужжатларини якка тартибда уй-жой қуришнинг замонавий талабларига ва уй қурувчиларнинг ошиб бораётган эҳтиёжларига мувофиқлаштириш кўзда тутилмоқда. Якка тартибда уй-жой қурувчиларга ёрдам бериш учун лойиҳа ва қурилиш кооперативлари фаолиятига рухсат этилди.

Якка тартибда уй-жой қуришнинг материал-техника базасини мустаҳкамлаш мақсадида ғишт, черепица ва бошқа маҳаллий бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш тадбирлари белгиланди. СССР қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги зиммасига йилига 5 миллион дона ғишт ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган юксак даражада механизациялаштирилган комплект ғишт заводи лойиҳасини ишлаб чиқиш, СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги билан биргаликда ана шундай заводларни етказиб бериш вазифаси юклатилди.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига социал соҳа объектларини қуришда якка тартибда уй-жой қурилиши анча кенгайтирилишини ҳисобга олган ҳолда асосий қурилиш материаллари, конструкциялари ва буюмлари билан ўзини ўзи таъминлашга ўтиш учун қатъий чоралар кўриш топширилди.

Якка тартибда уй-жой қурувчиларнинг эҳтиёжларини тўла қондириш учун СССР Госпланига, СССР Госснабига ва иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига қурилиш материаллари, буюмлари ва ускуналари бозор фондини зарур миқдорда кўпайтиришни таъминлаш топширилди.

Якка тартибда уй-жой қуриш, реконструкциялаш ва ремонт қилиш ишларини амалга оширишдан корхоналарнинг манфаатдорлигини кучайтириш учун бундай ишлар, шунингдек якка тартибда уй-жой қурувчиларга нақд пул ҳисобига қурилиш материаллари ва буюмлари етказиб бериш харажатлари бу корхоналар учун аҳолига пулли хизмат кўрсатиш юзасидан режалаштирилган топшириқларни бажариш ҳисобига киритилиши белгилаб қўйилди.

СССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетига, СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига матбуотда, телевидение ва радиоэшиттиришларда якка тартибда уй-жой қуришни пропаганда қилишни кучайтириш ҳамда мамлакатда уй-жой проблемасини ҳал этишни жадаллаштиришнинг асосий йўналишларидан бири бўлган қурилишнинг ана шу тури мақсадлари, вазифалари ва имкониятлари тўғрисида аҳолини кенг хабардор қилишни таъминлаш топширилди.

СССР ҳукуматининг илгари амал қилиб келган якка тартибда уй-жой қурилишини чеклаб қўядиган барча қарорларини бекор қилиш мақсадга мувофиқ деб топилди. Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига, СССР министрликлари ва идораларига ўзларининг мазкур қарорга зид бўлган олдинги ҳужжатларини ўз вақтида қайта кўриб чиқиш ва бекор қилишни таъминлаш топширилди.

* * *

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети партия ва совет органлари, жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективлари якка тартибда уй-жой қурилишини ривожлантиришда фаол иштирок этиб, бу билан уй-жой проблемасини ҳал этишни жадаллаштиришга ва совет халқи фаровонлигини оширишга салмоқли ҳисса қўшадилар, деб ишонч билдирдилар.

Илмий-амалий конференция

ПАРТИЯ САФЛАРИНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

Илгари хабар берилганидек, 19 февралда область партия комитетида «Партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш ишларини такомиллаштириш — қайта қуришнинг боришига партия ташкилотлари таъсирини кучайтиришнинг муҳим омили» мавзуида илмий-амалий конференция бошланган эди. Конференциянинг иккинчи кунида секциялар бўйича мажлислар бўлди.

Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов раҳбарлик қилган секция қатнашчилари — шаҳар, район партия комитетларининг биринчи секретарлари, тармоқ бўлимлари мудирлари, партия комитетлари ва партия бюролари секретарлари, илмий ходимлар «Демократлаштириш ва ошкоралик, туб иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш шароитларида партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлашни такомиллаштириш» масаласини кўриб чиқдилар.

«Партия сафларини тўлдириб бориш, ёш коммунистлар билан ишлаш» — Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари Р. А. Попов раҳбарлигидаги секция иши шу мавзуга бағишланди. Секция мажлисида шаҳар, район партия комитетларининг иккинчи секретарлари, партия комитетлари ва партия бюролари секретарлари, илмий ходимлар иштирок этдилар.

Шаҳар, район партия комитетларининг идеология ишлари билан шуғулланувчи секретарлари, пропаганда ва агитация бўлимларининг мудирлари, ёш коммунистлар мактаби пропагандистлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари «Коммунистларни ғоявий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш, уларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантириш» проблемаларини муҳокама қилган секция мажлисида қатнашдилар. Секция ишига Тошкент область партия комитетининг секретари Э. И. Фозилов раҳбарлик қилди.

Тошкент область партия комитети ҳузуридаги партия контроли комиссияси раиси И. И. Федоринов раҳбарлик қилган секция қатнашчилари «Партия сафларини мустаҳкамлаш, партия аъзосининг соф ва ҳалол қиёфаси учун кураш» масаласини муҳокама қилдилар. Секция ишида шаҳар, район партия комитетлари ҳузуридаги партия комиссиялари раислари, аттестация комиссиялари раислари, қатор партия комитетлари ва партия бюроларининг секретарлари, илмий ходимлар иштирок этдилар.

Секциялар иши эркин фикр алмашиш, қизиқарли мунозара тарзида ўтди.

Шундан сўнг бўлиб ўтган ялпи мажлисда конференция қатнашчилари областнинг илғор партия ташкилотлари тажрибаси асосида партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш бўйича ишлаб чиқилган тавсияларни қабул қилдилар.

Шунинг билан илмий-амалий конференция ўз ишини якунлади.

СОЦИАЛИЗМ ВА ТИНЧЛИКНИ ҚЎРИҚЛАБ

(Боши 1-бетда).

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР мудофаа министри армия генерали **Д. Т. Язов** «Социализм ва тинчлик посбонлигида 70 йил» мавзуида доклад қилди. Бу йил Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти куни яқинда социалистик Ватанимизнинг 70 йиллик қаҳрамонона таржимаи ҳоли нишонланган Октябрь тантаналари билан нурафшон бўлди, деди у. Социалистик Ватанимиз ва унинг Қуролли Кучлари ташкил топган саналарнинг яқинлиги чуқур мазмунга эгадир. Унда Улуғ Октябрь туфайли вужудга келган армиямизнинг революцион табиати акс этган. Социализм ғалабаларини, меҳнаткаш халқ ҳокимиятини ҳимоя қилиш — армиямизнинг юксак бурчидир.

Министр социалистик давлат Қуролли Кучларининг ташкил этилиши Владимир Ильич Ленин, большевиклар партияси Улуғ Октябрь ғалабасидан кейин ҳал этишларига тўғри келган энг мураккаб ва энг масъулиятли вазифалардан бири бўлганлигини таъкидлаб ўтди. Ленин мунтазам армия, аммо янги, социалистик типдаги армия тузиш ғоясини илгари сурди. Бу халқдан ажралмас, унинг манфаатларини ҳимоя қиладиган армия бўлиши керак эди. Ана шундай армия тузилди ҳам.

Урушлар ўртасидаги даврда Қуролли Кучларимизнинг халқчил характерининг янги қирралари намоён бўлди. Мамлакатимиз қиёфаси ўзгара бошлади. Унинг Қуролли Кучлари ҳам ўзгариб борди. Қуролли Кучларнинг социал базаси кенгайди ва мустаҳкамланди. СССРнинг ташкил этилиши шахсий составни интернационал жиҳатдан янада жипслаштиришга кўмаклашди.

Германия фашизми зарбдор кучи ҳисобланган империалистик реакция янги жаҳон урушига тайёргарликни авж олдириб юборди. Партия фашизм билан олишув муқаррар эканлигини олдиндан кўра билди, мамлакатни ва Қуролли Кучларни агрессияни даф этишга яхшироқ тайёрлаш чора-тадбирларини кўра бошлади. Қўшинлар янги қурол-яроғлар ва жанговар техника билан таъминлана бошлади.

Бироқ режалаштирилган ишларнинг кўпи ниҳоясига етказилмай қолди. Тарих биз учун ажратган вақт камлик қилди. Қуролли Кучларни тайёрлашда камчиликлар бўлганлигини ҳам айтмаслик мумкин эмас. Сталин шахсига сиғиниш даврида йўл қўйилган репрессиялар командирлар ва сиёсий кадрларимизга жиддий путур етказди. Урушнинг бошларидаги воқеаларнинг ривожланишига буларнинг ҳаммаси таъсир этмай қолмади, бу воқеалар биз учун ғоят ноқулай бўлди.

Фашизм ва милитаризмнинг тор-мор келтирилиши, бизнинг ғалабамиз инсоният тақдири учун улкан, чинакам бурилиш аҳамиятига молик воқеа бўлди. Планета халқлари олдида социал тараққиёт ва мустаҳкам тинчлик истиқболи очилди. Бироқ Ғарбнинг урушқоқ доиралари социал реванш олиш мақсадида советларга қарши, коммунизмга қарши «совуқ уруш»ни авж олдириб юбордилар. Иккита жаҳон урушини бошлашда айбдор бўлган империализм инсониятни учинчи жаҳон урушига, бу гал — ядро урушига торта бошлади, деб таъкидлади Д. Т. Язов. Уруш хавфининг кучайганлиги мамлакатимизни ўз хавфсизлигини таъминлаш учун жавоб чораларини кўришга мажбур қилди.

1955 йилда социалистик давлатларнинг мудофаа иттифоқи — Варшава Шартномаси ташкилоти тузилганлиги урушдан кейинги даврда социализм ғалабаларини ва тинчликни мустаҳкам ҳимоя қилишни таъминлаш ишида муҳим қадам бўлди. Бу — 1949 йилда НАТО блоки тузилиши ва унинг ҳужумкор ҳарбий қудрати оширилишига жавоб чораси бўлди. СССР билан АҚШ, Варшава Шартномаси билан НАТО ўртасида ҳарбий-стратегик тенгликка эришилгани чинакам тарихий аҳамиятга эга бўлди. Бу социализмнинг, барча тараққийпарвар кучларнинг мавқеини мустаҳкамлади, империалистик реакциянинг жаҳон ядро урушида ғалаба қозонишга умидини чиппакка чиқарди. Империалистик реакция инсониятни ядро уруши гирдобига торта олмаган экан, бунда совет давлати Қуролли Кучларининг хизмати каттадир.

Ракета-ядро асри реалликларини, инсониятнинг омон қолиши манфаатларини англаб етиш янги сиёсий тафаккур зарурлигини тақозо қилмоқда, деб давом этди докладчи. Янги сиёсий тафаккур урушнинг сиёсат воситаси сифатида бутунлай номақбуллигига, ҳарбий устунликка интилиш истиқболсизлигига ва қуролланиш пойгасининг беҳудалигига таянади. Уруш ва тинчлик муаммоси ҳеч қачон ҳозиргидек ўткир тус олмаган эди. Илгари ҳеч қачон тинчлик инсоният цивилизациясининг омон қолиши имконияти билан, уруш эса — ер юзидаги бутун жонли мавжудотнинг муқаррар ҳалокати билан қиёсланмаган эди.

Турмуш халқаро муносабатларни янги сиёсий тафаккурга мувофиқ тубдан қайта қуриш заруратини кун тартибига қўйди. Варшава Шартномаси ҳарбий доктринаси ҳақидаги ҳужжат ана шундай янги сиёсий тафаккур билан йўғрилган. Бу — мутлақо мудофаа доктринасидир. У ҳозирги даврнинг энг муҳим вазифасини ҳал этишга — ядро урушига ҳам, оддий урушга ҳам йўл қўймасликка тўла бўйсундирилган.

Биз қуролсизланиш учун курашар эканмиз, айни вақтда ўз тақдиримизни ҳарбий қудратни авж олдиришни давом эттираётган ёки ўзаро келишган ҳолда уни камайтиришда иштирок этишдан бош тортаётганлар ихтиёрига ташлаб қўя олмаймиз. Айни шу сабабли мамлакатимиз ва унинг иттифоқчилари ўз Қуролли Кучларини Варшава Шартномасида қатнашувчи ҳар қандай давлатга ташқаридан бўладиган ҳужумни қайтаришга имкон берадиган составда ва даражада сақлаб туришга мажбур бўлмоқдалар. Биз ўз келажагимизни халқаро проблемаларни ҳарбий воситалар ёрдамида ҳал этиш билан ҳеч қачон боғлаган эмасмиз ва боғламаймиз ҳам, деди министр. Бизнинг тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ташаббусларимиз, таклифларимиз, амалий ҳаракатларимиз ҳаммага маълум.

Сиёсий ирода бўлган тақдирда энг мураккаб масалаларни ҳам ҳал этиш мумкинлигига ўртача ва камроқ олислик ракеталарини тугатиш тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасида тузилган Шартнома мисол бўла олади. Бу реал ядровий қуролсизланиш йўлидаги дастлабки ва шу сабабли ғоят муҳим қадамдир. Уни совет кишилари, иттифоқчиларимиз ва дўстларимиз, ер юзидаги барча тараққийпарвар тинчликсевар кучлар қизғин маъқуллаб ва орзу-умид билан кутиб олганликлари мутлақо табиийдир.

Совет Иттифоқи яхши ниятини, ўртача ва камроқ олислик ракеталарига доир Шартнома қоидаларини амалга ошириш муддаосини намойиш қилиб, февраль ойининг охиридан бошлаб ГДР ва ЧССР территорияларидан ОТР-22 ракеталари билан жиҳозланган ракета қисмларини олиб чиқиб кета бошлайди. Бунда олиб чиқиб кетиладиган совет ракеталари ва уларни учириш қурилмалари Шартнома ратификация қилингандан кейиноқ уларни йўқ қилиб ташлаш режалаштирилаётган жойларга юборилади.

Ўртача ва камроқ олислик ракеталарига доир Совет-Америка Шартномаси Осиёдаги ана шу икки турдаги ракеталарни тугатишни ҳам кўзда тутади, бу эса мазкур регионда ҳарбий кескинликни юмшатиш учун принципиал аҳамиятга эгадир. Бизнинг Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларимиздаги ижобий ўзгаришлар Осиё-Тинч океани регионида вазиятни соғломлаштиришга кўмаклашувчи муҳим омилдир.

М. С. Горбачевнинг яқинда берган Баёноти жуда катта аҳамиятга эга. Унда Афғонистондаги вазиятни сиёсий бартараф этишнинг амалий йўллари баён қилиб берилган.

Биз яшаётган давр — тарихий аҳамиятга эга бўлган қарорлар қабул этилиб, ҳаракат қилинадиган масъулиятли даврдир. Бу давр давлатлар ўртасидаги ўзаро муносабатлар аҳволига вазминлик билан баҳо беришни, ҳар бир давлатнинг хавфсизлик манфаатларини ҳам, шунингдек умумий хавфсизлик манфаатларини ҳам ҳисобга олишни қатъиян талаб этади. Совет Иттифоқи қатъий амал қилаётган йўл ана шундай хавфсизликни вужудга келтириш йўлидир. Бу — ишончни мустаҳкамлашдир.

Совет жамияти турмушининг ҳамма соҳаларида революцион ўзгартишлар амалга оширилмоқда, қайта қуриш давом этмоқда, деб таъкидлади министр. КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми қарорлари қайта қуришни янада чуқурлаштиришга, партия XXVII съездининг программавий йўл-йўриқларини амалда рўёбга чиқаришга қаратилган. М. С. Горбачевнинг Пленумда сўзлаган нутқида совет жамиятини янгилаш идеологияси очиб берилди, ҳозирги босқичда партия ва халқ куч-ғайратларини сафарбар этишнинг энг муҳим йўналишлари белгиланди. Армия ва Флот жангчилари барча совет кишилари каби нутқдаги программавий қоидаларни ҳаракат учун қўлланма деб билмоқдалар.

Қуролли Кучларда ҳам қайта қуриш жараёни чуқурлашиб бормоқда. Улар бутун мамлакат билан биргаликда қайта қуришнинг иккинчи босқичига қадам қўйдилар. Энг аввало ҳарбий кадрларимиз фаолиятининг услубини ҳар томонлама такомиллаштириш, жанговар ва сиёсий таълим самарадорлигини қатъий ошириш, ҳамма жойда уставда белгиланган қатъий тартибни қарор топтириш ҳисобига Қуролли Кучларимизни сифат жиҳатидан янги даражага кўтаришни биз ана шу босқичнинг энг асосий вазифаси деб биламиз. Қайта қуришнинг дастлабки босқичи давомида Қуролли Кучларда вужудга келтирилган янги сиёсий ва маънавий вазият — юксак талабчанлик, принципиаллик, масъулият ва ишчанлик вазияти ана шу мақсад сари оғишмай олға боришимизга хизмат қилади.

Министр Қуролли Кучларнинг бутун қаҳрамонона тарихи давомида бўлгани каби бугун ҳам ленинчи Коммунистик партиянинг доимий раҳбарлиги Қуролли Кучлар жанговар қудратининг асосий, ҳал қилувчи манбаи эканлигини таъкидлади. Қуролли Кучлар ҳаёти ва фаолиятининг ҳамма жиҳатларини қамраб олувчи партиявий-сиёсий иш Коммунистик партия қўлидаги ўзига хос қурол бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади. Бу ишнинг юксак таъсирчанлиги қайта қуриш муваффақиятининг ҳал қилувчи шартларидан биридир.

Бутун партиямиз каби Қуролли Кучларнинг партия ташкилотлари ҳам XIX Бутуниттифоқ партия конференциясини кутиб олмоқдалар. Конференцияга тайёргарлик коммунистлар активлиги, ишчанлиги, масъулияти ошганлиги билан, интизомни мустаҳкамлаш, ҳушёрликни ва жанговар тайёргарликни ошириш вазифаларини ҳал этишга партия таъсирини кучайтирилиши билан характерланади деди министр.

Совет Қуролли Кучларининг бутун тарихи — социалистик Ватанимизга садоқат билан фидокорона хизмат қилиш тарихидир, деди пировардида Д. Т. Язов. Совет Қуролли Кучлари қардош социалистик армиялар билан ягона жанговар сафда туриб, социализм ва тинчлик посбонлигида ҳушёр турибдилар.

Москва шаҳар меҳнаткашлари номидан табриклаш учун биринчи давлат подшипник заводи ишчиси, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **П. А. Виндюков**га сўз берилади.

Менинг уруш йўлларидан ҳам ўтишимга, тинч йилларда комсомол йўлланмаси билан флотда хизмат қилишимга тўғри келди, деди у. Менинг ўғлим ҳам армияда чиниқди, чинакам мардлик мактабидан ўтди, у сапёр-солдатдир. Хизматни ўтагач, менинг ёнимда меҳнат қилмоқда. Биз, ота-оналар армиядан қайтаётган йигитларимизни кутиб олар эканмиз, улар улғайганликларини, ҳаётий позициялари мустаҳкамлигини, эл қатори яшашга ва ишлашга тайёр эканлигини кўряпмиз.

Ветеран бу ишчи йигитлар меҳнатда ҳам жангдаги каби ишончли эканликлари ҳақида гапирди. Партия бошлаган қайта қуришда, эски, умри тугаган нарсаларга қарши курашда ана шундай ишчанлик зарур. Меҳнатдаги ҳалолликни, энг аввало ўзига нисбатан юксак талаб қўйишга тайёр туришнинг ўрнини ҳеч нарса боса олмаслигига аминман.

Сўнгра **совет ёшларининг вакиллари** сўзга чиқдилар. Улар авлодлар давомийлиги ҳақида, йигит ва қизларнинг оталар анъаналарини давом эттиришга, Ватанимиз мудофаа қудратини мустаҳкамлашга, совет жамиятини янгилашга муносиб ҳисса қўшишга тайёр эканликлари ҳақида гапирдилар.

Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг бутун тарихи давомида партия ва ҳукумат ватан мудуофаасига, унинг Қуролли Кучларини мустаҳкамлашга эътиборни бир дақиқа ҳам сусайтирмаганлигини англаш мароқлидир, деди ветеранлар номидан сўзга чиққан Совет Иттифоқи Қаҳрамони армия генерали **А. Ф. Шчеглов.** Ҳозирги вақтда ҳам Армия ва Флотимиз совет мудофаа ҳарбий доктринаси қоидаларига мувофиқ равишда энг замонавий қурол-яроғлар ва жанговар техника билан таъминланган. Қуролли Кучлар барча авлодлари ветеранлари, деди нотиқ, партиянинг, совет халқининг шонли революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини ҳамиша актив пропаганда қилаверадилар.

Мен бу ерда ҳозир бўлган социалистик давлатлар армиялари делегациялари номидан Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг 70 йиллиги муносабати билан совет халқига, унинг жангчиларига самимий табрик ва энг яхши истакларимизни изҳор қилишдек юксак шарафга муяссар бўлдим, деди БХР халқ мудофаа министри армия генерали **Д. Журов.** Совет Армияси ўз табиати, синфий характери ва тарихий вазифаси жиҳатидан чинакам халқ армияси, янги типдаги армиядир. У ҳамиша бутун дунёдаги тараққийпарвар кучларнинг муҳаббати, ҳурмати ва мададини қозонди ва ҳозир ҳам шундай.

Совет Иттифоқи, бошқа дўст социалистик мамлакатлар ядро — космос асрида тинчлик ва ялпи хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлини ўтказмоқдалар. Ўртача ва камроқ олислик ракеталарини тугатишга оид Совет-Америка Шартномасининг имзоланганлиги бунинг ёрқин далилидир.

Д. Журов КПСС XXVII съезди ўртага қўйган коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини, ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини бажаришда қардош совет халқига янги-янги муваффақиятлар тилади.

Тантанали йиғилишдан кейин катта байрам концерти берилди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИЛАН БИРГА

(Боши 1-бетда).

Байрамона безатилган В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройига партия, уруш ва меҳнат ветеранлари, Тошкент гарнизони жангчилари, Ўзбекистон пойтахтининг партия, совет ва жамоат ташкилотлари вакиллари тўпландилар.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин очди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан Фахрий президиумга сайланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг 70 йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқи Қуролли Кучлари жангчилари ва ветеранларига табрикномасини ўқиб эшиттирди.

Қизил байроқ орденли Туркистон Ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони армия генерали Н. И. Попов доклад қилди.

Докладда ҳамда Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлик комитети раиси В. А. Головин, Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси ишчиси З. Саидова, «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси А. В. Симонов, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети студенти И. Аъзамова, Ўзбекистон Халқ ёзувчиси, СССР Давлат мукофоти лауреати Ҳамид Ғуломнинг табрик нутқларида В. И. Ленин ташкил этган, Коммунистик партия тарбиялаган СССР Қуролли Кучлари 70 йилдан буён Улуғ Октябрь ғалабаларининг муносиб посбони бўлиб турганлиги, Ватанимизнинг жанубий чегаралари ҳимоячилари совет Қуролли Кучларининг жанговар анъаналарини муносиб равишда давом эттириб, Ўрта Осиё республикалари меҳнаткашлари билан бирга КПСС XXVII съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун қатъий кураш олиб бораётганлиги айтиб ўтилди. Туркистончи — жангчилар республика ичкарисидаги меҳнаткашлар билан биргаликда Улуғ Ватан урушидаги ғалабага жуда катта ҳисса қўшганликлари қайд этиб ўтилди. Шу нарса таъкидландики, Қуролли Кучлар солдатлари ва офицерлари барча совет кишилари билан бирга КПСС ва Совет давлатининг ядро хавфини тугатишга, ракета-ядро қуроллари пойгасига хотима беришга қаратилган тинчликсевар сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар, маҳаллий можароларга сиёсий йўл билан барҳам бериш учун курашмоқдалар. Шу билан бирга, ядро қуролларини қисқартириш тўғрисида Совет Иттифоқи билан тузилган Шартномаларга қарши чиқаётган, космосни ҳарбийлаштириш режаларини фаол тузаётган, зўравонлик позицияси сиёсатини ўтказаётган социализм душманларининг кирдикорларини совет Ватанининг шавкатли ҳимоячилари сезгирлик билан кузатиб турибдилар. Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи шахсий состави ҳамиша тайёр туришни, мамлакатимиз давлат чегараларини ҳимоя қилишни таъминлашга оид ҳар қандай жанговор топшириқни бажаришни, агрессорнинг ҳар қандай режаларини барбод қилишни ўз вазифаси деб билади.

Йиғилиш қатнашчилари собиқ фронтчиларни, СССР Қуролли Кучлари ветеранларини, солдат ва офицерларини улуғ байрам билан табрикладилар, уларга социалистик Ватан ҳимоячилари кекса авлодининг жанговар шон-шуҳратини ошириш, XIX Бутуниттифоқ партия конференциясини муносиб кутиб олиш истагини билдирдилар.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзолигига кандидатлар Т. А. Алимов, В. А. Антонов, Ғ. Ҳ. Қодиров, В. Н. Лобко, В. И. Огарок, В. А. Ҳайдуров, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. П. Романовский, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари И. Искандаров, Қ. Ҳ. Маҳамадалиев, В. В. Судаpенков, С. У. Султонова, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими Ю. К. Курпеков иштирок этдилар.

* * *

Шу куни СССР Қуролли Кучларининг 70 йиллиги шарафига ўтказилган тантана қатнашчилари В. И. Ленин ҳайкали пойига гуллар, Номаълум солдат қабрига, «Мотамсаро она» мемориалига гулчамбарлар қўйдилар.

(ЎзТАГ).

КАДРЛАР ЎҚУВИ

Тошкент Олий партия мактаби ҳузуридаги партия, совет ва идеология кадрлари малакасини ошириш факультетида тингловчилар навбатдаги группаси ўқишни битирди. Унинг составида Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон Компартиялари Марказий Комитетларининг масъул ходимлари, область партия комитетларининг қишлоқ хўжалик масалалари билан шуғулланувчи секретарлари, қишлоқ район партия комитетларининг секретарлари бор эди.

Машғулотлар жараёнида тингловчилар социализмни такомиллаштириш назарияси ва практикаси масалаларини, партия кадрлар сиёсатининг, ташкилий-партиявий ишларнинг, қайта қуришнинг янги босқичида совет жамияти ҳаётининг барча соҳаларини кенг кўламда демократиялаштириш муҳим проблемаларини кўриб чиқдилар. Янгича хўжалик юритиш шароитларида агросаноат комплексига партия раҳбарлигини яхшилаш йўлларини кўриб чиқишга алоҳида эътибор берилди. Фан-техника тараққиётини ривожлантириш асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш масалалари муҳокама қилинди. Социал проблемаларни ҳал этишга, маҳсулот сифатини оширишга каттагина ўрин берилди.

Бўлиб ўтган сайёр машғулотлар чоғида тингловчилар Сирдарё, Ўрта Чирчиқ ва Чиноз районлари партия комитетларининг иш тажрибаси билан танишдилар. Савдо ва маиший хизмат корхоналарининг иш тажрибалари билан танишиб чиқишга бағишланган машғулотлар ҳам бўлиб ўтди.

Партия ишининг асосий йўналишлари, жамиятимиз ривожланишининг бурилиш босқичида давлат ва жамоат ташкилотлари фаолиятининг янгича шакл ва методлари кўриб чиқилди. Орттирилган тажрибалар кенг кўламда баҳам кўрилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Н. Лобко, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири П. В. Догонкин, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Ҳ. Алимова, Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг раиси В. А. Ҳайдуров, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари — республика Госпланининг раиси И. Искандаров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Қ. Ҳ. Маҳамадалиев, С. У. Султонова, Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон Компартиялари Марказий Комитетларининг масъул ходимлари, республика партия ва комсомол комитетлари, министрликлари, идораларининг раҳбарлари, олимлар тингловчилар ҳузурида сўзладилар.

(ЎзТАГ).

Нутқлар тўплами

«Партиялар ва ҳаракатларнинг Улуғ Октябрь 70 йиллигини байрам қилиш учун келган вакиллари учрашуви» тўплами босмадан чиқди. Тўпламга партиялар ва ҳаракатлар вакилларининг 1987 йил 4-5 ноябрда Москвада ўтган учрашувидаги нутқлари, шунингдек учрашув вақти чекланганлиги туфайли унда сўзланмаган, аммо нотиқларнинг нутқлари билан бир қаторда «Правда» газетасида эълон қилинган нутқлар текстлари киритилган.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди.

(ТАСС).

Область Совети ижроия комитетининг кўчма мажлиси

ИШДА БУРИЛИШ СЕЗИЛМАЯПТИ

ЎЗ ТЕРРИТОРИЯСИНИ социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришда маҳаллий Советларнинг ролини ошириш ва масъулиятини кучайтириш тўғрисидаги қарор кучга кирганига бир ярим йилдан ошди. Аммо область районларида бу қарорнинг амалда бажарилиши кўнгилдагидек эмас. Область Совети ижроия комитетининг районларда навбат билан ўтказилаётган кўчма мажлисларида кўпгина камчилик ва нуқсонлар, қонун бузарликлар юзага чиқмоқда.

ЯҚИНДА Бекобод районида бўлган ана шундай мажлисда социал-иқтисодий тараққиёт масалалари комплекс муҳокама қилинар экан, капитал қурилиш соҳасидаги асосий кўрсаткичлар бўйича планларнинг бажарилмай қолганлиги учун жиддий эътирозлар билдирилди.

Район Совети ижроия комитети ўтган йилнинг июнь ойида товар маҳсулотлари ва хизмат соҳалари бўйича комплекс программа ишлаб чиқиб, қарор билан тасдиқлаган эди. Бироқ, бу программанинг энг асосий бандлари бажарилмаяпти. Айниқса, халқ учун маҳсулот ишлаб чиқариш, кооперативлар тузиш, якка тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланиш ёмон аҳволда. Далварзин ва Бекобод пахта заводлари аҳолига уруғлик чигит чиқитини сотишдан бошқа иш қилмаяпти. Ҳолбуки, бу ерда чойшаблар, пахтали кийимлар тикиладиган цехлар очиш имкони бор. Шу кунгача ташкил этилган бор-йўғи 5 тагина кооперативни бу йил камида 15 тага етказиш мумкин. Бунинг учун аввало, қишлоқ ва посёлка Советлари, уларнинг тармоқ бўйича доимий комиссиялари ва депутатлари активлик кўрсатишлари керак.

Бу шунинг учун ҳам зарурки, районда касса тушумлари плани бажарилмаяпти. Масалан, планга 3 миллион сўм етмади. Агар халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажми ва турлари ҳозирги эҳтиёж даражасида кўпайса, кооператив ва якка тартибдаги меҳнат фаолияти кенгайса, планнинг бажарилишига анча ёрдам бўларди. Шунингдек аҳолига пулли хизмат кўрсатишни кенг йўлга қўйиш ҳам шу мақсадга хизмат қилади.

Аммо афсуски, Бекобод райони бу соҳада областда энг охирги ўринлардан бирини эгаллаб турибди. 1987 йил плани 56,7 процент бажарилди. Ҳар бир киши ҳисобига бундай хизмат кўрсатиш область бўйича ўртача 83 сўм 86 тийин бўлса, районда 36 сўм 36 тийинга тўғри келди. Аҳвол шу даражадаки, бу йил фақат план эмас, балки статистика маълумотларини тайёрлаш ҳам барбод этилди. Кўпгина масъул шахслар пулли хизматнинг ўзи нима эканлигини ҳатто, тасаввур қилолмайдилар. Улардан нимани ҳам талаб қилиш мумкин?!

Мана, масалан, Далварзин қишлоқ Совети территориясида иккита завод ва битта совхоз бор. Бироқ, пулли хизмат юзасидан корхоналар бўйича ҳам хизмат турлари бўйича алоҳида планлар ишлаб чиқилмаган. Территорияда бундай хизмат турларини йўлга қўйиш ва кенгайтириш билан ҳеч ким шуғулланмайди. Далварзин пахта заводида эса пулли хизмат билан шуғулланиш (яъни вақтида ҳисобот бериб туриш) бош бухгалтер зиммасига юклаб қўйилган. Аммо у пулли хизматнинг қандай турлари борлигини билмайди ҳам.

Аслида бу — қишлоқ Совети ижроия комитетининг вазифаси. Аввал аҳолининг пулли хизмат турларига бўлган эҳтиёжини ўрганиб чиқиши ва шундан сўнг тасарруфидаги корхона, ташкилот ва хўжалик раҳбарларига қайси хизмат турини қай даражада ривожлантириш юзасидан конкрет тавсиялар бериши, шунингдек ҳар бир меҳнат коллективи учун уларнинг конкрет имкониятларидан келиб чиққан ҳолда план белгилаши лозим эди.

Тўғри, касса тушумлари планларининг бажарилиши асосан савдо ва маиший хизмат соҳаларини қандай ишлашига боғлиқ. Районда эса айнан шу соҳалар яхши ривожланмаган. Чунончи маиший хизмат кўрсатиш бўйича район охиридан иккинчи ўринда. Матлубот кооперацияси тармоқларидаги нуқсонлар, ўғриликлар камаймаяпти. Социалистик мулкни турли йўллар билан талон-торож қилиш давом этмоқда. Шунинг учун ҳам район бу соҳада областда «таниқли» бўлиб турибди. Камоматлар тугатилмаётир. Ўғриликларга чек қўйилмаяпти. Масалан 147 минг сўм фақат ўғирлик йўли билан ўзлаштирилди.

Қингирликнинг бундай авж олиши бежиз эмас. Чунки кооперация соҳасида илгариги қилмишлари билан «танилиб» қолган тартиббузарлар ҳам ишламоқдалар. Район Совети ижроия комитети нафақат бундай ножўя хатти-ҳаракатларни, балки умуман кооператив савдони мутлақо назорат қилмаяпти. Ижроком раисининг ўринбосари ўртоқ Ширинов ўзига топширилган бу участкадаги ишни эплай олмаётир. У «бу масалани сессия муҳокамасига қўямиз» деб ваъда беришдан нарига ўтмаяпти. Вазият эса тезда амалий чоралар кўришни тақозо этмоқда.

Биринчидан, область матлубот жамиятлари правлениеси кооператив савдода ишлайдиган кадрлар аттестациясини ўтказиши, тармоқда ишлашга нолойиқ кишиларни соҳадан четлаштириши лозим.

Иккинчидан, райондаги вазият савдо ва унинг моддий-техника базасини комплекс ривожлантириш масалаларини чуқур ва атрофлича ўрганиб чиқишни, конкрет тадбирлар белгилаб, амалга оширишни тақозо этмоқда.

Учинчидан, тармоқдаги ҳар хил жиноий ишларга чек қўйиш пайти келди. Область ички ишлар бошқармаси растратга ва ўғирлик йўли билан йўқ қилинган 500 минг сўм пулни ундириб олиш учун амалий чоралар кўриши керак.

Тўртинчидан, область прокуратураси ҳам энди бундай ишларга ўз муносабатини ўзгартириши, талабчанликни кучайтириши лозим.

Бу зарур тадбирлар қанчалик тез амалга ошса шунчалик яхши. Кўчма мажлис ярим йилдан сўнг бу масалага яна қайтишга қарор қилди. Ўртоқ Шириновнинг эгаллаб турган лавозимига лойиқ ёки нолойиқ эканлиги масаласи ҳам ўшанда ҳал этилади.

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ МАСАЛАЛАРИ — ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

20 февраль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия-хўжалик активлари мактабида навбатдаги машғулот бўлди. Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг проректори, экономика кафедрасининг мудири, иқтисод фанлари доктори, профессор В. А. Эм «Тўла хўжалик ҳисобини ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашни амалга оширишнинг долзарб масалалари» мавзусида лекция ўқиди.

(ЎзТАГ).

Хатлар «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» назоратида

ТЕКШИРИШЛАР, НАТИЖАЛАР, ЧОРАЛАР

Укам тайёрлов курсини битириб, рус тили ва адабиёти институтининг биринчи курсида ўқияпти. Кириш имтиҳонларини топшираётганида битта фандан ўрта баҳо олган эди. У стипендия олишга ҳақлими ёки йўқми?

Ф. УСМОНОВ,
Тошкент шаҳар Куйбишев райони.

Ўзбекистон ССР Маориф министрининг ўринбосари Х. Холиёровдан олинган жавобда Ф. Усмоновнинг аризаси кўриб чиқилганлиги айтилади. Маълумки, СССР Олий таълим министрлигининг. «Олий ўқув юртлари студентларига стипендия белгилаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»ги қўлланмасига мувофиқ олий ўқув юртларининг биринчи курс студентларига биринчи семестрда стипендия белгилашда студентнинг кириш имтиҳонларида олган баҳолари ҳисобга олинади. Иккинчи ва кейинги семестрларда эса стипендия имтиҳон сессиясидан кейинги ойнинг биринчи кунидан бошлаб умумий асосларда белгиланади.

Тайёрлов бўлинмаларидан биринчи курсга қабул қилинган кишиларга стипендия тайинлашга келганда шуни айтиш керакки, тайёрлов бўлимидаги битирув имтиҳонлари биринчи курсга кириш имтихонларига тенглаштирилади. Хат авторининг укаси институтга кириш имтиҳонларининг биридан «уч» баҳо олган экан, унга стипендия берилмагани асослидир. Редакцияга ёзилган аризада: «Имтиҳон сессияси даврида қониқарсиз баҳо олган студентларга ҳам стипендия берилиши мумкин, деб ёзилган деб кўрсатилганлиги ҳеч қандай қўлланмага асосланмаган. Фақатгина Совет Армияси сафларидан хизматини тугатиб, қайтиб келган абитуриентларгагина улар кириш имтиҳонларида гарчи «уч» олган тақдирда ҳам стипендия тўланади.

Юқоридаги қўлланманинг 17-бандига мувофиқ СССР Қуролли Кучлари сафларига чақирилиши муносабати билан академик отпускада бўлган барча студентларга ва ҳарбий хизматни тугатиб, дарсларга қатнай бошласа, уларнинг олдинги ўзлаштиришлари ва ҳатто академик қарзлари бўлишидан қатъий назар, стипендия институтга тикланган кундан белгиланади.

* * *

Тошкент Давлат университетининг юридик факультетига кириш учун очилган тайёрлов курсига 62 сўм тўлаган эдим. Қизим бориб ўқимади. Тайёрлов курси маъмурияти эса тўлаган пулимни қайтаришларини сўрасам, рад жавоби беришди. Шу тўғрими?

Г. ЯХШИБОЕВА,
Тошкент шаҳар Ҳувайдо кўчаси, 54 уй.

Тошкент Давлат университетининг проректори У. Мусаевдан юқоридаги мазмундаги аризага жавоб олинди. Унда айтилишича, СССР Олий таълим министрлигининг тайёрлов курслари учун чиқарган қўлланмасида айтилганидек, бундай курсларда ўқиш учун тўланадиган ҳақ машғулотлар бошлангач, қайтариб берилмайди. Хат автори тайёрлов курси маъмуриятига ўқув ишлари бошлангандан олдин ёки кейин мурожаат қилганлиги аризасида аниқ кўрсатилмаган. Шундай бўлишига қарамай, Г. Яхшибоеванинг оилавий шароитини ҳисобга олиб, университет ректорати тайёрлов курси маъмуриятига унинг пулини қайтариш ҳақида кўрсатма берган.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг—70 йиллиги

ОКТЯБРЬ ҒАЛАБАЛАРИНИНГ ПОСБОНИ

Г. А. СТЕФАНОВСКИЙ,

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи ҳарбий кенгашининг аъзоси — сиёсий бошқармасининг бошлиғи, генерал-лейтенант

Мана етмиш йилдирки, қуролли кучларимиз социалистик Ватан посбонлигида турибди. Қуролли кучлар босиб ўтган шонли йўл қаҳрамонона ғалабалар билан нишонланган. Советлар мамлакатининг Армия ва Флоти Совет ҳарбий қурилишига ҳар томонлама раҳбарлик қилаётган КПССнинг XIX Бутуниттифоқ конференцияси ўтказиладиган йилда ўзининг 70 йиллик юбилейини нишонламоқда.

В. И. Ленин башорат қилганидек, Совет давлати ташкил топган дастлабки кунларданоқ ишчилар ва деҳқонлар Октябрь революцияси ғалабаларини, ўз Ватани озодлиги ва мустақиллигини оғир жангларда қаттиқ туриб, кўп сонли душманлардан ҳимоя қилишга мажбур бўлдилар. Мамлакат олдида жаҳонда биринчи меҳнаткашлар ҳокимиятини ҳимоя қиладиган армия тузиш масаласи объектив зарурат бўлиб қолган эди.

Янги, социалистик типдаги қуролли кучларнинг ташкил этилиши Владимир Ильич Ленин номи билан, Коммунистик партиянинг амалий фаолияти билан узвий боғлиқдир. Партия гражданлар уруши ва чет эл ҳарбий интервенцияси давом этаётган ғоят оғир шароитда социалистик Ватанни ҳимоя қилиш тўғрисидаги ленин таълимотини изчил ва қатъият билан рўёбга чиқариб, Советлар мамлакати қуролли кучларини тузишдан иборат мураккаб ва ғоят масъулиятли вазифани муваффақиятли ҳал этди. Партия революцион қўшилмалар ва қисмларни, бошқарув органларини тузиш ва тайёрлаш соҳасидаги жуда катта ишга бошчилик қилди, энг яхши ҳарбий-сиёсий иш ташкилотчиларини жанговар сафга йўллади.

Шу даврда ички ва ташқи контрреволюцияга қарши курашни ташкил этиш учун Туркистон фронти қўшинларининг ўзигагина атоқли партия ва ҳарбий арбоблардан М. В. Фрунзе, В. В. Куйбишев, С. И. Гусев, Я. Э. Рудзутак, Ш. З. Элиава, Г. И. Боқий, Д. А. Фурманов ва бошқа кўплаб кишиларни юборди. Уларнинг раҳбарлигида коммунистлар ҳарбий сафларни туздилар ва жипслаштирдилар, одамларни қуролли курашга тайёрладилар, жанговар ҳаракатларга бевосита бошчилик қилдилар.

Ёш Қизил Армия В. И. Лениннинг бевосита раҳбарлигида, большевиклар партиясининг аниқ мақсадни кўзлаган фаолияти, кенг меҳнаткашлар оммасининг актив мададида ички контрреволюция бирлашган кучларини ва империалистик интервенция қўшинларини бутунлай тор-мор қилди. Гражданлар урушида эришилган ғалаба ватанимизнинг ўз ички ва халқаро мавқеини мустаҳкамлашга, тинч социалистик қурилишни бошлашга, иқтисодий потенциали ва мудофаа қобилиятини оширишга имкон берди. Гарчи ана шу ғоят мураккаб вазифаларни ҳал этиш учун тарихан кам вақт ажратилган бўлса-да, Советлар мамлакати мудофаасини мустаҳкамлаш, Қизил Армия ва Флотнинг жанговар қобилиятини ошириш учун ҳал қилувчи омиллар вужудга келтирилди.

Мудофаа саноати жадал ривожланди, Армия ва Флот техника билан қайта қуроллантирилди, шахсий составни ўқитиш ва тарбиялаш такомиллаштирилди.

Аммо урушдан олдинги йилларда Сталин шахсига сиғиниш мамлакат мудофаа қобилияти, Армия ва Флотни мустаҳкамлаш ишига жиддий путур етказди. Минглаб Совет гражданлари — партия аъзолари ва партиясизлар, шу жумладан ҳарбий кадрларнинг каттагина қисми асоссиз равишда репрессияга дучор қилинди. Репрессия қилинган ҳарбий бошлиқлар орасида В. К. Блюхер, М. Н. Тухачевский, А. И. Егоров, И. Э. Якир, И. П. Уборевич, П. Е. Дибенко, А. И. Корк, В. С. Лазаревич ва бошқалар бор эдилар. Жосус деб шубҳа қилиш вазияти маънавий муҳитга салбий таъсир қилди. Армия ва Флотни қайта қуроллантириш, янги чегара районларини мустаҳкамлаш соҳасида бошланган кўпгина ишлар тугалланмай қолди. Уларнинг ҳаммаси фашист босқинчиларига қарши курашнинг дастлабки даврида салбий таъсир кўрсатди.

Фашистлар Германияси ва уларнинг малайлари 1941 йилнинг 22 июнида Совет Иттифоқига қарши бошлаган агрессияни бутун халқаро империалистик реакция тайёрлаган эди. Агрессорлар тўсатдан, ғоят кўп куч билан бостириб келди. Душман ғарбда актив ҳаракат қилувчи фронт йўқлигидан фойдаланиб, ўз қўшинларининг асосий қисмини: 190 та дивизия, 4000 дан ортиқ танк, 5000 га яқин самолётни мамлакатимизга қарши ташлади. Гитлерчилар тўдаси «яшин тезлигида уруш» йўли билан қисқа муддатда биринчи социализм мамлакатини йўқ қилиб юбориш, шу билан жаҳонга ҳукмронлик қилиш йўлидаги асосий тўсиқни бартараф этишни мўлжаллаган эди.

Ўртоқ М. С. Горбачев Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 70 йиллигига бағишланган «Октябрь ва қайта қуриш: Революция давом этмоқда» докладида қуйидагиларни таъкидлади: Бизга қарши бошланган агрессия социалистик тузум ҳаётийлигига, кўп миллатли Совет давлати мустаҳкамлигига, Совет кишилари ватанпарварлиги руҳининг кучига шафқатсиз синов бўлди. Биз бу синовга ўт ва қилич билан бардош бердик...

Бутун мамлакат душманга қарши ҳаёт-мамот жангига отланди. Бу Совет халқи социалистик ватан озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борган муқаддас уруш эди. Ана шу урушда социализмнинг тақдиригина эмас, шу билан бирга бутун инсоният цивилизациясининг келажаги ҳам ҳал этилди. Коммунистик партия немис-фашист босқинчиларига қарши умумхалқ курашининг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлди. Партия халқ хўжалигини ҳарбий изга кўчириш соҳасидаги ғоят катта ишга бошчилик қилди, фронт ва мамлакат ичкарисини ягона лагерга жипслаштирди, қуролли кучларга мустаҳкам стратегик раҳбарликни таъминлади.

Коммунистлар қуролли курашнинг энг хавфли, энг масъулиятли участкаларига бошчилик қилдилар. Ўша йилларда, ҳар беш нафар партия аъзосининг тўрт нафари қўшинлар сафида ва мудофаа корхоналарида бўлди. Марказий Комитетнинг кўпгина аъзолари, партиянинг энг яхши кадрлари ана шу участкаларга юборилди. Фашист босқинчиларга қарши олиб борилган жангларда уч миллион коммунист ҳалок бўлди. Ўша қаҳрамонона йилларда беш миллиондан кўп киши партия сафига кирди.

Совет кишилари ВКП(б) жонажон партиялари эканлигини ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ ҳис этдилар, коммунистлар эса уруш оташи алангалаб турганида, ҳаёт-мамот масаласи ўртада турганида халқнинг пешқадами бўлиш нима эканлигини амалда кўрсатдилар.

Улуғ Ватан уруши йилларида социализм дош бериб, ғалаба қозонибгина қолмай, энг даҳшатли, вайронагарлик урушидан маънавий, сиёсий жиҳатдан қудратли бўлиб чиқди, бутун дунёда обрў-эътибори ва таъсирини мустаҳкамлади.

Совет Иттифоқи эришган ғалаба табиийдир. Бу ғалаба Улуғ Октябрь туфайли вужудга келган ижтимоий системамизнинг улкан афзалликлари тарихий тақозоси билан қўлга киритилди. СССРнинг куч-қудрати Совет жамиятининг ғоявий-сиёсий бирлигига, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва социалистик зиёлиларнинг бузилмас иттифоқига, Улуғ Ватанимиз барча халқларининг мустаҳкам бирлиги ва дўстлигига, уларнинг ленинчи Коммунистик партия теварагида жипслашганлигига суянди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари бошқа социалистик республикалар билан биргаликда душманга қарши курашнинг жанговар йилномасига, улуғ ғалабага эришишга шонли саҳифалар битдилар. Улар улуғ рус халқи билан ёнма-ён туриб, фронтда душманларга қарши мардонавор жанг қилдилар, мамлакат ичкарисида фидокорона меҳнат қилдилар. Ўзбек жангчиларидан Қудрат Суюнов, Тўйчи Эрйигитов, Тошпемир Рустамов Александр Матросовнинг ўлмас жасоратини такрорладилар. Фашистларга қарши олиб борилган жангларда ўзбекистонликлардан 120 мингдан кўп киши қаҳрамонона жасоратлари учун СССР орден ва медаллари билан мукофотланди, 300 дан кўп киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. Улар орасида С. Абдуллаев, А. Голубенко, П. Нурматов, В. Набиев, С. Черников, К. Ёқубов ва бошқа кўп кишилар бор эди.

Туркистон ҳарбий округида тузилган ва тайёрланган қўшилмалар ва қисмлар жанговар байроқларини зафарли жангларнинг сўнмас шон-шуҳратига буркадилар. Генераллардан И. В. Панфилов, И. П. Кузовков, С. Раҳимов ва бошқа кўпгина туркистонликларнинг дивизиялари фронтда мардлик ва матонат намуналарини кўрсатиб, фашизмга қарши жангларда Совет қуролини, Совет кишиларининг қаҳрамонлиги ва фидокорлигини шон-шарафга буркадилар.

Ўзбекистон ҳарбий кадрлар тайёрлаб берувчи макон бўлибгина қолмай, Совет Армиясининг қудратли аслаҳахонаси ҳам бўлди ва фронтни моддий воситалар, кўпгина қурол ва жанговар техника турлари билан таъминлаб турди ва бу билан ғалабага эришишга кўмак берди. Мамлакатнинг ғарбий районларидан бу ерга юздан ортиқ йирик саноат корхоналари кўчириб келтирилди. Ўзбекистон территориясида суронли уруш даврида ишга туширилган 280 тадан кўп завод ва фабрика жанговар вазифаларни таъминлашда актив қатнашди. Уруш йилларида қишлоқ меҳнаткашлари мамлакатга 4,8 миллион тонна пахта, кўп минг тонналаб озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб бердилар.

Улуғ Ватан уруши мамлакатимиз иқтисодий ва ҳарбий қудратига қаттиқ синов бўлишидан ташқари СССР халқлари дўстлиги мустаҳкамлигига, улар ҳамжиҳатлигига, Ленин партияси теварагида жипсланганлигига ҳам қаттиқ имтиҳон бўлди.

КПСС Программасида СССР билан АҚШ, Варшава шартномаси билан НАТО блоки ўртасида ҳарбий-стратегик жиҳатдан тенглик ўрнатилганига социализмнинг тарихий ютуғи, деб баҳо берилган. СССР Қуролли кучларининг бутун шахсий состави сингари туркистонлик жангчилар ҳам 70 йиллик юбилейни мамлакат ижтимоий ҳаётининг ҳамма соҳаларида: иқтисодий, социал-сиёсий ва маънавий соҳаларда революцион ўзгаришлар қилишга, қатъий қайта қуриш вазиятида нишонламоқдалар.

Совет ҳарбий доктринаси билан Варшава шартномаси ҳарбий доктринасининг принципиал моддаларида акс эттирилган янгича сиёсий фикрлаш қайта қуришнинг энг муҳим жиҳатларидан биридир. Бу доктрина ядро урушига, шунингдек оддий урушга йўл қўймаслик вазифасига бўйсундирилган.

Янгича фикрлаш — оддий декларациягина бўлиб қолмай, у амал қилмоқда, жаҳондаги ишларда ўзига йўл оча бошлади. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг АҚШга қилган визити, ўртача олислик ракеталари ҳамда оператив тактик ракеталарни тугатиш тўғрисида шартнома имзоланиши бунинг яққол далилидир.

Аммо ўртача ва камроқ олислик ракеталарига оид Совет-Америка шартномасининг имзоланиши милитаризм ва реакция кучлари лагерида яна қаҳр-ғазаб талвасаси ва советларга қарши активликни вужудга келтирди. АҚШ раҳбарларини қуролсизланиш жараёнини тўхтатишга, Европага янги-янги ядро кучларини келтириш йўли билан ўртача ва камроқ олислик ракеталар ўрнини «тўлдириш»га, у ерда қоладиган ядро қуроллари ва бошқа хил қуролларни янгилашга даъват этувчи овозлар тобора баландроқ янграмоқда. АҚШ империалистлари «янги жаҳонгирлик доктринаси»дан воз кечмай, жаҳоннинг кўпгина районларини ўзларининг «ҳаётий манфаат зонаси» деб ҳисоблашда давом этмоқдалар, мустақил давлатларнинг суверенитетига таҳдид қилмоқдалар, ҳарбий можароларни авж олдирмоқдалар. Айни шу империалистлар Форс кўрфазида қалтис вазият вужудга келтирдилар, ўз мақсадларини яширмай, Афғонистон босмачиларига энг янги қурол-яроғлар етказиб бериш кўламларини кенгайтирмоқдалар, Эрон-Ироқ уруши алангасини авжига чиқармоқдалар. Улар СССР жанубий чегараларида реал ҳарбий хавф-хатар яратиш мақсадида Ислом давлатларининг антисоветизм асосидаги блокини жипслаштиришга интилаётганликлари яққол кўзга ташланмоқда.

Ҳарбий доктринамизнинг энг муҳим хусусиятларидан бири шуки, унда социалистик давлатларнинг тинчликсеварлиги ва уларнинг революцион ғалабаларни ҳимоя қилишга тайёрлиги бир-бири билан узвий боғланиб кетган. Партия Совет халқининг хоҳиш-иродасини ифодалаб, мудофаа қудратини империализмнинг социализмдан ҳарбий устунликка эришишига йўл қўймайдиган даражада сақлаб туриш учун барча зарур чораларни кўрмоқда.

Стратегик ядро кучлари— стратегик аҳамиятдаги ракета қўшинлари, Ҳарбий-Денгиз Флоти ва ҳарбий-ҳаво кучларининг стратегик кучлари Совет давлати қуролли кучлари жанговар қудратининг негизи ҳисобланади ва улар жавоб зарбаси беришга доимо тайёр ҳолда турибдилар. Умумий аҳамиятдаги кучлар: қуруқликдаги қўшинлар, ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари, Авиация ва Флот кучлари ҳам мудофаа учун зарур даражада ривожланмоқда. Урушдан кейинги йилларда бу кучлар тубдан ўзгарди. Ҳамма турдаги қуролли кучлар қўшилмаларининг ўт очиш ва маневр қилиш имкониятлари кўп марта ортиб кетди. Лекин одамларимиз — Совет жангчилари Армия билан Флотнинг асосий, ҳал қилувчи кучидир. Мамлакатнинг социал-иқтисодий тараққиёти билан бир вақтда уларнинг таълим ва тараққиёт даражалари ҳам ортмоқда.

Бугунги кунда офицерлар составининг 70 процентдан кўпроғи олий ҳарбий ва ҳарбий—махсус маълумотга, хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларнинг 80 процентдан кўпроғи эса олий ва ўрта маълумотга эга. Армия коммунистлари жанговар меҳнат усталари бўлган жангчиларнинг олдинги сафларида бормоқдалар.

Ҳозир қуролли кучларда буюк Ватанимиздаги, барча социалистик республикалардаги ҳамма миллат ва элат вакиллари хизмат қилмоқдалар. Замонавий Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти — бу ягона, дўст, кўп миллатли маслакдош-интернационалистлар оиласидир. Уларни ўз халқининг битта топшириғи — доно саркарда — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлигида ватанимиз хавфсизлигини пухта ҳимоя қилиш топшириғи бирлаштириб турибди. Ўнлаб жангчилар ўз ҳарбий ишлари, шу жумладан Афғонистон диёридаги жасоратлари учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлдилар, минглаб жангчилар эса орден ва медаллар билан мукофотландилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Афғонистонга доир баёнотида Совет қуролли кучларининг жанговар шуҳрати ва анъаналарининг бугунги ворислари бўлган айнан ана шу жангчилар ҳақида самимий ва таъсирчан сўзлар айтилган: «Энди Афғонистондаги йигитларимиз, жангчиларимиз ҳақида гапирмоқчиман. Улар фидокорлик ва қаҳрамонлик кўрсатиб, ўз бурчларини ҳалол бажариб келдилар ва бажармоқдалар.

Афғонистонда ҳарбий хизматни ўтаган кишиларни халқимиз астойдил ҳурматлайди. Давлат уларга яхши билим олиш, қизиқарли муносиб ишга жойлашиш учун биринчи галда имконият яратиб беради.

Афғонистонда қаҳрамонларча ҳалок бўлган кишиларнинг хотираси биз учун муқаддасдир. Партия, Совет органлари ҳалок бўлганларнинг оилаларига, уларнинг ота-оналари ва яқин кишиларига меҳрибонлик, эътибор, хайрихоҳлик қилиб, ғамхўрлик кўрсатишлари керак».

Ўзининг етмиш йиллик жанговар тарихи ва шонли қаҳрамонона анъанасига эга бўлган Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи Улуғ Ватанимиз жанубий чегараларининг ишончли посбонидир. Ҳозирги вақтда барча қуролли кучлардаги сингари округ қўшинларида: «Фидокорона жанговар меҳнат, намунали хизмат ва ниҳоятда юксак интизом — Ватан ҳимояси ишига бизнинг ҳиссамиздир» деган шиор остида социалистик мусобақа кенг қулоч ёйди. Бу мусобақа жанговар машқ вазифаларини сифатли бажаришга, шахсий составнинг ғоявий-сиёсий, жанговарлик ва маънавий тарбиясини янада яхшилашга, бундан буён ҳам интизом, тартиб ва уюшқоқликни мустаҳкамлашга қаратилган.

Бизнинг жангчиларимиз Армия ва Флотнинг, жонажон Туркистон ҳарбий округининг 70 йиллик юбилейини хушёрлик ва жанговар тайёргарликни, оператив, жанговар ва сиёсий тайёргарлик сифатини янада ошириш, уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамлаш белгиси остида ўтаётган қайта қуриш шароитида кутиб олмоқдалар.

Қайта қуриш туфайли вужудга келган солдатчасига жадаллаштиришнинг ватанпарварлик ҳаракати янада кенг қулоч ёзмоқда, мерганлик ҳаракати кенгайиб, демократиялаш йўлларида округимиз бўлинмалари, қисмлари ва муассасаларининг партия, комсомол, бошқа жамоат ташкилотлари фаолиятини демократиялаштириш йўлида активлашмоқда. Бор тажриба негизида «тенг ҳуқуқли ҳур республикалар оиласида» деган шиор остида ўтаётган иттифоқдош республикалар ўн кунликлари доирасида интернационал тарбия тадбирлари янги, янада юксак сифат касб этмоқда.

Ўзининг муқаддас жанговар бурчини ҳалол бажараётган туркистонлик жангчилар орасида мамлакатимиз бошқа республикалари намояндалари билан бирга серқуёш ўзбекистонлик тарбияланувчилар ҳам оз эмас. Булар майор Ҳ. Зуфаров, капитан С. Абаренов, капитан И. Хлебородов, катта лейтенант С. Бабкевич, катта сержант Б. Кирюхин, оддий аскар С. Луцик ва бошқалардир. Яқиндагина запасга бўшатилган Қизил Юлдуз ордени кавалерлари оддий аскарлар Т. Аметжонов, А. Тимофеев, А. Урипов, старшиналардан С. Ҳасаналиев, С. Осипов ва бошқа кўпгина кишилар ҳам шулар жумласидандир. Улар сиёсий ва ҳарбий жиҳатдан пухта чиниқиб, армияда яхшигина ҳаёт мактабини ўтаб, халқ хўжалигида ҳам ҳалол меҳнат қилмоқдалар, республикада қайта қуриш вазифаларини ҳал этишда актив қатнашмоқдалар. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг IX пленуми бу вазифаларни кечиктириб бўлмаслигини яна бир бор таъкидлади.

Округнинг ҳарбий қисмлари ва ҳарбий билим юртлари меҳнаткашлар, ўқув юртлари ва ДОСААФ ташкилотлари коллективлари билан алоқалари ҳамда биргаликдаги тарбиявий ишлари янада ривожланди. 1987 йилнинг ноябрь ойида ВЛКСМ Марказий Комитети ташаббусига кўра запасдаги ёш жангчилар билан ўтказилган Ашхобод учрашуви Армия билан халқ самарали ҳамкорлигининг ёрқин тимсоли, ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашни янада ривожлантиришнинг, уларни қуролли кучлар сафларида хизмат қилишга тайёрлашнинг қудратли омили бўлди. Бу ишда ҳозирги кунда ёшларни қуролли кучлар сафларига йўллаётган меҳнат коллективлари ҳамда ўқув юртларининг раҳбарлари ва сайлаб қўйилган активлари ҳар бир чақирилувчини, бўлажак жангчини нақадар тўла таърифлаётганлигига катта аҳамият берилмоқда. Ҳар бир ёш жангчига берилган объектив баҳо командирлар ва сиёсий ходимларга якка тартибдаги тарбиявий ишга тўғри ёндаша олишга, Ватан ҳимоячиларининг жипслашган, мустаҳкам сафларига ёш солдатнинг ўз вақтида, руҳий зўриқишларсиз кириб келишини таъминлашига ёрдам беради.

Қуролли кучларнинг 70 йиллиги — умумхалқ байрамидир. Армия ва Флот жангчилари, шу жумладан туркистонликлар, Ватанимизнинг жанубий чегараларининг ҳимоячилари бу юбилейни муҳим марра, ишчанликка, ҳар бир ҳарбий коллективда қайта қуриш самарадорлигига имтиҳон деб биладилар.

Бу байрамни партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини бажаришда янгидан-янги зафарларга эришиш билан, таълим ва хизматдаги, партия бутуниттифоқ XIX конференциясига ҳамда жонажон округ 70 йиллигига тайёргарликда янги муваффақиятларни қўлга киритиш билан кутиб олиш —Туркистон округи ҳар бир жангчисининг муқаддас бурчи ва амалий вазифасидир.

АХБОРОТИМИЗНИ ШАРҲЛАЙМИЗ

ДАВРА ТЎРИ СИЗНИКИ

Киров районидаги Тельман номли маҳалла аҳли ҳар сафар бу ерда турли саналар муносабати билан мазмунли йиғилишлар, анъанавий учрашувлар ўтказиб турилишига одатланиб қолишган. Ўтган шанба куни ҳам маҳалла клуби ҳар қачонгидан гавжум бўлди. Кўксига жанговар орден-медалларини тақиб, байрамона безатилган клубга кириб келаётган ветеран отахонлар М. Хошимов, Э. Назиров, М. Қобилов, У. Ғуломов, Ҳ. Зайнутдинов, Ю. Яхонтев, К. Юрьевларни маҳалла активлари гуллар билан хушнуд кутиб олишди. Ҳамманинг чеҳрасида табассум, бу кун Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 70 йиллиги кенг нишонланмоқда.

Учрашувда маҳалла раиси М. Турдихўжаев Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва инвалидларига «СССР Қуролли Кучларининг 70 йиллиги» юбилей медалларини тантанали суратда топширди. Ветеранлар номидан Сайфиддин Иброҳимов сўзга чиқди. Клубга йиғилганлар бир пиёла чой устида қизғин суҳбатлашдилар. Айниқса, Ҳамид Олимжон номидаги район маданият уйи ҳаваскорларининг дилрабо куй-қўшиқлари йиғилганларга катта завқ бағишлади. Ёзувчи Марва Жалолиддинова маҳалла ветеранларини байрам билан қутлаб ўз ҳикоя ва интермедияларидан ўқиб берди.

Маҳалла тантаналарида бетоблиги туфайли шахсан иштирок эта олмаган кекса ветеранлар Умар ота Турсунқулов, Ўзбекистон халқ шоири Шуҳрат, Виталий Савари, Мирзааҳмад Ҳолиқовларнинг уйларига бориб, юбилей медаллари топширилди.

М. МИРАЛИЕВ.

Суратларда: тантанали кеча қатнашчилари.
Д. Аҳмедов фотолари.

ВЕТЕРАНЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Шаҳримизнинг Киров районидаги 1-Карл Маркс маҳалласи клубида Улуғ Ватан уруши ветеранларини «СССР Қуролли Кучларининг 70 йиллиги» юбилей медали билан тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

Клубга йиғилган 31 нафар ветеранларни маҳалла комитети секретари А. Худойберганов Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг катта байрами билан қизғин табриклади. Шундан сўнг область соғлиқни сақлаш бўлими ходими, запасдаги полковник А. Абидов уларга юбилей медалларини топширди. Мукофотланганлар орасида ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга муносиб ҳисса қўшаётган пенсионер отахонлардан Ҳ. Пўлатов, А. Сайдалиев, О. Эргашев, Қ. Назаров, Б. Абрамов, С. Лунев, И. Шавлев, Р. Орипов ва бошқалар бор. Улар мукофотни қабул қилиб олар эканлар, бугунги осуда кунлар қувончи ҳақида, суронли йилларнинг ўчмас хотиралари ҳақида ўртоқлашишди.

— Гитлер degani ҳарқанча чиранғани билан кучи ўнг оёғимни юлиб олишга етди, холос. Ватанимни, бахтимни эса тортиб олишнинг уддасидан чиқолмади.., — дея ўртоқларига ҳазил қилди И. Шавлев.

Шу куни район маданият уйи қошидаги «Лола» ва 63-мактаб ўқувчиларидан иборат бадиий ҳаваскорлик ансамбллари ўзлари тайёрлаган махсус программани намойиш этдилар. Кеча сўнгида «Ватан хизматига шайланинг» ҳужжатли фильми кўрсатилди.

Г. ЙЎЛДОШЕВА.

Суратда: маҳалла ветеранларининг бир группаси.
А. Зуфаров фотоси.

САНЪАТ ҒУНЧАЛАРИ

Нариманов шаҳрида Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг 70 йиллигига бағишлаб «Санъат байрами» кўрик-конкурси бўлиб ўтди. Унда тўртта мактабнинг 300 дан ортиқ ёш ҳаваскори ўз истеъдодини намойиш этди ва И. Курчатов номли 2-мактаб ёшлари ғолиб деб топилди.

Томошабинлар Зулхумор Зиёева, Феруза Зарипова, Мадина Нермугаеваларнинг ижро этган халқ термалари ва дуэтлари ҳамда қўшиқларини катта қизиқиш билан қарши олишди. Ғолиблар июнь ойида ўтказиладиган область кўрик-конкурсида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритишди.

У. МУҲАМЕДОВ.

СЛЁТДА—УЧ АВЛОД ЖАНГЧИЛАРИ

Тошкентда, авиасозлар маданият ва техника саройида бўлиб ўтган интернационалчи жангчилар слёти СССР Қуролли Кучларининг 70 йиллигига бағишланди. Гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушининг ветеранлари, фронтнинг орқа томонида душман устидан қозониладиган ғалабага замин ҳозирлаган кишилар шу байрам учрашувида фахрий меҳмонлар бўлдилар. Афғонистондаги совет қўшинлари чекланган қисмларининг составидаги хизматлари учун ёш йигитларни жанговар мукофотлар билан тақдирлаш маросими таъсирли ва тантанали бўлди. Н. Бочкаревга Қизил юлдуз ордени, Ш. Турғуновга «Жанговар хизматлари учун» медали берилди.

Слёт қатнашчилари Тошкентда интернационалчи жангчилар жанговар шуҳрати музейини очиш масаласини муҳокама қилдилар. Дастлабки экспонатлар — интернационал бурчини бажарган совет солдатларининг шахсий буюмлари, уларнинг суронли ҳарбий кунлари тўғрисида ҳикоя қилувчи шахсий ашёлари, ҳужжатлари, фотосуратлари йиғилди.

Интернационалчи жангчилар чақирилувчи ёшларни армиядаги хизматга тайёрлаш борасидаги иш якунлари билан таништирдилар.

Ҳозир Ўзбекистон пойтахтининг ҳамма районларида запасдаги ёш жангчилар кенгашлари тузилган бўлиб, уларнинг ҳузурида юқори синф ўқувчилари ва ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари учун клублар очилган. Бу клубларда кечаги солдатлар ўз билимларини ёшларга ўргатмоқдалар, улар кучли, жасур, Ватанга садоқатли бўлиб етишишларида кўмак бермоқдалар.

(ЎзТАГ мухбири).

СОЛДАТ МАКТУБЛАРИ

БАЙРАМ ТАБРИГИ

Армия хизматидаман. Чехословакия Социалистик Республикасида ўз йигитлик бурчимни ўтаяпман. Кундалик машғулотлар, қолаверса, бу ерда орттирган кўплаб дўстларим билан мулоқот туфайли зерикиш нималигини билмайман. Шунга қарамай, гоҳи-гоҳида уйдагиларни қўмсайман. Яқинларим сиймоси кўз олдимдан ўтаверади. «Қондошлар қадри олис сафарда билинади» дейишади. Бу гапнинг қанчалик рост эканлигини энди ҳис қилаяпман.

Отам билан онам ҳозир пенсияда. Тўртта акам бор. Уларнинг бири педагог, иккинчиси врач, учинчиси «Ташсельмаш» заводида механик, тўртинчиси Паркент районидаги матлубот жамиятида ишлайди. Укам эса Тошкент политехника институтида таҳсил кўрмоқда.

Хизматга жўнаб кетаётганимдаги хайрлашув онлари ҳамон эсимда. Ўшанда отам «Оиламиз шаънига доғ туширма ўғлим» деган эдилар. Бу сўзлар ҳамиша ёдимда. Оиламиз шаънини, қолаверса, Совет солдати деган юксак ном масъулиятини доим ҳис қилиб турибман. Командирларим, хизматдош ўртоқларимнинг мендан кўнгли тўқлиги ҳам буни исботлаб турибди.

Ҳозир бўлинмамиз СССР Қуролли Кучларининг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ҳозирлик кўрмоқда. Ана шу байрам арафасида дўстларим армиядаги кундалик ҳаётлари ҳақида ўз яқинларига мактублар ёзишмоқда. Мен эса редакцияга хат йўллаб, биз каби фарзандларни вояга етказиб, Ватан ҳимоясига отлантирган она-оналарни ана шу байрам билан муборакбод этгим келди. Жумладан ўз ота-онамни ҳам...

Ш. МУСАЕВ.

ЭРТАГА НАВБАТДАГИ ҚАБУЛ

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳузуридаги жамоатчи Совет навбатдаги қабулни эртага — 24 февраль чоршанба куни соат 17.00 дан бошлаб ўтказади. Бу сафар меҳнаткашларни Ўзбекистон ССР Юстиция министрлиги кадрлар бошқармасининг бошлиғи, коллегия аъзоси Низом Дониевич ЗОКИРОВ қабул қилади.

Жамоатчилик Совети қабулхонаси Ленинград кўчаси, 32-уй, 7-қават, 742-хонага жойлашган. Телефонлар: 33-40-48; 32-53-54.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ СОВЕТ ҚАБУЛХОНАСИ.

Редактор Н. НАСИМОВ.

Р—08560. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. А. 1550. Индекс: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12